

Republika e Kosovës
Republika Kosova-Republic of Kosovo
Qeveria-Vlada-Government

Završni izveštaj o sprovođenju
Programa za evropske reforme (ERA)
2016. – 2018.

Decembar 2018.
Priština

Sadržaj

UVOD	3
I. Opšti pregled	4
II. Tekstualni deo	6
2.1. Stub 1: Dobro upravljanje i vladavina prava	6
2.2. Stub 2: Konkurentnost i investiciona klima	12
2.3. Stub 3: Zapošljavanje i obrazovanje	28
<i>Prilog: Pregled sprovođenja akcionog plana</i>	<i>34</i>

UVOD

Program za evropske reforme (ERA) je zajednički dokument Republike Kosovo i Evropske unije za ispunjenje obaveza koje proizilaze iz Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju (SSP), odnosno za sprovođenje prioriteta reformi koje zahtevaju pažnju na najvišem političkom nivou. Fokus je dakle na ključne ekonomske reforme, za jačanje vladavine prava i konsolidaciju dobrog upravljanja. U tom smislu, prioriteti ERA služe kao srednjoročni okvir, a akcioni plan kao kratkoročni okvir. Nakon postignute saglasnosti o prioritetima i izradi akcionog plana (AP ERA), sprovođenje ERA-e je zvanično lansirao premijer Republike Kosovo i Evropski komesar za politiku susedstva i pregovore o proširenju, dana 11. novembar 2016. godine, na prvom sastanku *Dijaloga na visokom nivou EU – Kosovo o ključnim prioritetima*, koji je održan u Prištini. Takođe je usvojena od strane Vlade, 9. novembra 2016. godine, i od strane Skupštine 15. februara 2017. godine.

ERA sadrži 22 prioriteta i 135 akcije raspodeljenih na sledeći način:

- Stub 1: *Dobro upravljanje i vladavina prava*, sa 9 prioriteta i 25 akcije;
- Stub 2: *Konkurentnost i investiciona klima*, sa 7 prioriteta i 78 akcije; i
- Stub 3: *Zapošljavanje i obrazovanje*, koji sadrži 6 prioriteta i 32 akcije.

Vlada, kao centralna nacionalna institucija za ispunjavanje obaveza iz SSP-a, sprovela je dokumentovanje i nadgledala njegovu primenu, u saradnji sa Skupštinom, institucijama pravosudnog sistema i drugim odgovornim nezavisnim institucijama, prema AP ERA. To je učinjeno pod vođstvom glavne institucije koja ima mandat za koordinaciju procesa evropskih integracija – Ministarstva za evropske integracije (MEI). To je urađeno i preko državnih koordinacionih struktura za evropske integracije (Ministarski savet za evropske integracije [MSEI] i Radnog odbora za evropske integracije [ROEI]), i redovnog rada Vlade. Tok sprovođenja ovih reformi su ispratili i zajednički organi EU – Kosovo odgovorni za nadgledanje sprovođenja SSP-a.

Osim njih, takođe su izrađeni redovni izveštaji o sprovođenju ERA, a ovo je *završni izveštaj* o njegovoj primeni. Ovaj izveštaj sažima razvoj u sprovođenju akcionog plana i ispunjavanje 22 prioriteta tokom *dvogodišnjeg perioda od početka novembra 2016. do kraja oktobra 2018. godine*. Izveštaj je izradilo MEI na osnovu izveštavanih podataka od svih institucija za sprovođenje u skladu sa akcionim planom. Ovo je ažurirana verzija izveštaja odobrenog od strane *Ministarskog saveta za evropske integracije (MSEI)*, u sednici održanoj 8. novembra 2018.

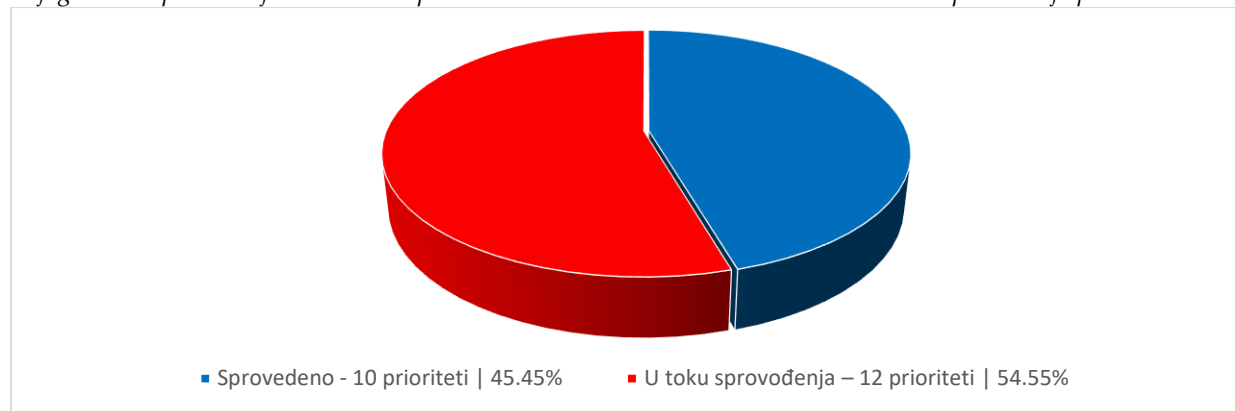
Ovaj izveštaj sadrži dva poglavlja. Prvo poglavlje daje sažeti, tekstualni i pregled na osnovu dijagrama o sprovođenju ERA-e na dva nivoa: (1) u ispunjavanju 22 prioriteta; i (2) u sprovođenju akcionog plana. Drugo poglavlje sadrži opis, u tekstualnom obliku, glavnih dešavanja u sprovođenju svih prioriteta i akcije, uključujući rezimirani pregled (u obliku kutija, posle svakog prioriteta i potprioriteta) stanja u sprovođenju relevantnih akcije. Na samom kraju, dodatak pruža tabelarni pregled sprovođenja akcionog plana, jasno navodeći akcije koje nisu sprovedene i razloge.

Nalazi pokazuju da je do sada *u potpunosti sprovedeno 10 od 22 prioriteta*, ili 45.45% njih, dok *12 prioriteta*, ili 54.55% njih, su u toku sprovođenja. S druge strane, što se tiče akcionog plana, do sada je *u potpunosti sprovedeno 92 akcije*, ili 68.15% od njih, dok preostali deo od 43 akcije, ili 31.85% njih, su u toku sprovođenja.

I. Opšti pregled

Prema podacima koje izveštavaju odgovorne institucije, prikazanim u sledećem dijagramu, *nivo sprovođenja prioriteta tokom perioda novembar 2016. – novembar 2018. je 45.45%*, obzirom da je **10 od 22 prioriteta** u potpunosti sprovedeno, dok 12 od njih (54.55%) su u toku sprovođenja.

Dijagram 1. Sprovođenje ERA tokom perioda novembar 2016. – novembar 2018.: nivo sprovođenja prioriteta

Detaljnije, nivo sprovođenja za svaki stub je kao u nastavku:

- Stub 1: od 9 prioriteta, 5 (55.56%) je u potpunosti sprovedeno, dok 4 od njih (44.44%) su u toku sprovođenja;
- Stub 2: od 7 prioriteta, 2 (28.57%) je u potpunosti sprovedeno, dok 6 od njih (71.43%) su u toku sprovođenja; i
- Stub 3: 6 prioriteta, 3 (50%) su u potpunosti sprovedena, dok 3 od njih (50%) su u toku sprovođenja.

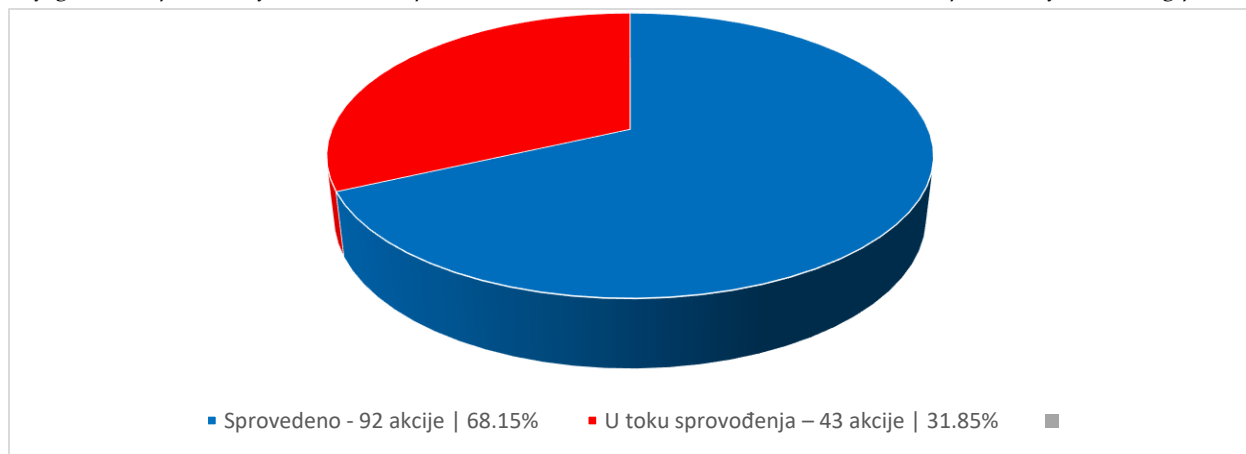
Prioriteti koji su u potpunosti sprovedeni za svaki stub su:

- Stub 1: *Dobro upravljanje i vladavina prava:*
 - 1. 2. Izmena zakona o sukobu interesa i povezani propisi, vršeći usklađivanje sa evropskim standardima i postavljajući precizne uslove pod kojima javni službenici mogu da ostvare dodatno zaposlenje ili imenovanje;
 - 1.6. Obezbeđivanje procesa izbora koji je transparentan, zasnovan na zaslugama i nije politički, u skladu sa zakonom, za sve nezavisne institucije, agencije i regulatorne organe, kao i u javnim preduzećima; sprovođenje u potpunosti preporuka Kosovske agencije protiv korupcije (AKK-DLK-3113/15);
 - 1.7. Sprovođenje odluke vlade od marta meseca 2016. godine o uvođenju obaveznih javnih nabavki, zajedno sa vremenskim rokovima navedenim u toj odluci;
 - 1.8. Jačanje kapaciteta Odeljenja za ekonomiju i Fiskalne divizije u Administrativnom odeljenju prvostepenog suda u Prištini, uključujući u oblastima poreza i carina, s ciljem smanjenja akumuliranih slučajeva; i
 - 1.9. Nastavak jačanja registra o borbi protiv korupcije i organizovanog kriminala, uključujući i jačanje kapaciteta Specijalnog tužilaštva koja istražuje i krivično goni slučajeve na visokom nivou.
- Stub 2: *Konkurentnost i investiciona klima:*
 - 2.3. Sistematsko sprovođenje usvojene strategije i akcionog plana za suzbijanje sive ekonomije; i
 - 2.5. Dalji razvoj nekih sektorskih statistika, ključno za kreiranje politike u oblasti nacionalnih računa, statistika biznisa, energetske i socijalnih statistika
- *Zapošljavanje i obrazovanje*, koji sadrži 6 prioriteta i 32 akcije:

- 3.1. Usvajanje i sprovođenje Sektorske strategije za zapošljavanje i socijalnu politiku 2015-2020. i usvajanje Akcionog plana 2017-2018. za sprovođenje strategije;
- 3.2. Poboljšavanje mogućnosti za zapošljavanje: a) Priprema akcionog plana za tretiranje nezaposlenosti mladih na osnovu procene izazova i fokusirajući se na poboljšanje rezultata u obrazovanju i podršku prelaska iz škole na tržište rada; b) Preduzimanje mera za povećanje učešća žena na tržištu rada; i
- 3.3. Obezbeđivanje sprovođenja zakona o agenciji za zapošljavanje, naročito kroz funkcionalizaciju agencije za zapošljavanje i raspodelu neophodnog budžeta kako bi se obezbedilo da je u stanju da inicira aktivne mere tržišta rada sa opipljivim rezultatima.

S druge strane, prema podacima koje su izvestile odgovorne institucije, prikazanim u sledećem dijagramu, **nivo sprovođenja Akcionog plana tokom perioda novembar 2016 – oktobar 2018. je 62.96%**, obzirom da **85 od 135 akcije** je u potpunosti sprovedeno, dok 50 od njih (37.04%) su u toku sprovođenja.

Dijagram 2. Sprovođenje ERA tokom perioda novembar 2016. – novembar 2018.: nivo sprovođenja Akcionog plana

Detaljnije, nivo sprovođenja za svaki stub je kao u nastavku:

- Stub 1: od 25 akcije, 20 (80%) je u potpunosti sprovedeno, dok 5 od njih (20%) su u toku sprovođenja;
- Stub 2: od 78 akcije, 52 (66.67%) je u potpunosti sprovedeno, dok 33 od njih (33.33%) su u toku sprovođenja; i
- Stub 3: od 32 akcije, 20 (62.5%) je u potpunosti sprovedeno, dok 12 od njih (37.5%) su u toku sprovođenja.

II. Tekstualni deo

2.1. Stub 1: Dobro upravljanje i vladavina prava

1.1. Pregled i usvajanje zakonodavstva koji čini obaveznim suspenziju i/ili otpuštanje javnih službenika optuženih i osuđenih za korupciju

Ovaj prioritet nije u potpunosti sproveden. On sadrži 2 akcije, od kojih 1 je u potpunosti sprovedena, a 1 je u toku sprovođenja.

Sprovedena aktivnost:

- Koncept dokumenat o izmeni važećeg zakonodavstva kojim se obezbeđuje obavezna suspenzija i/ili otpuštanje javnih službenika optuženih ili osuđenih za korupciju

Akcija u toku sprovođenja:

- Usvajanje zakonodavstva kojim se obezbeđuje obavezna suspenzija i/ili otpuštanje javnih službenika optuženih i osuđenih za korupciju

Zakonodavstvo je predloženo u okviru Krivičnog zakonika, koji je usvojen od strane Skupštine 23 novembra 2018.. ovo pitanje takođe će biti obrađeno nacrtom zakonika o krivičnom postupku, koji se nalazi u završnoj fazi izrade.

1.2. Izmena zakona o sukobu interesa i povezani propisi, vršeci usklađivanje sa evropskim standardima i postavljajući precizne uslove pod kojima javni službenici mogu da ostvare dodatno zaposlenje ili imenovanje

Ovaj prioritet je u potpunosti sproveden. On sadrži 1 aktivnost:

- Zakon o sprečavanju sukoba interesa pri vršenju javnih funkcija mora se izmeniti u skladu sa preporukama EU-a: a. treba jasno odrediti kategorije javnih funkcionera; b. treba jasno naglasiti akcije koje su dozvoljene i zabranjene funkcionerima u vršenju svoje dužnosti; c. treba jasno naglasiti akcije čije vršenje je zabranjeno funkcionerima nakon završetka mandata; d. treba jasno naglasiti obaveze funkcionera i njihovih nadređenih u situacijama sukoba interesa; e. treba jasno naglasiti procedure koje treba primeniti nakon pojavljivanja sukoba interesa.

Nacrt zakona br. 06/L-011 o sprečavanju sukoba interesa pri vršenju javne funkcije usvojen je u Skupštini i objavljen je u službenom listu dana 27. aprila 2018. Podzakonski akti predviđeno je da budu izrađeni i usvojeni od strane odgovornih institucija za sprovođenje.

1.3. Obezbeđivanje transparentnosti i odgovornosti finansiranja političkih stranaka:

- a) Realizacija nezavisnih revizija finansija političkih stranaka za period 2013-2015;
- b) Obezbeđivanje objavljivanja finansijskih izveštaja političkih stranaka, kao što je predviđeno zakonom

Ovaj prioritet nije u potpunosti sproveden. On sadrži 4 akcije, od kojih 3 je u potpunosti sprovedeno, a 1 je u toku sprovođenja.

Sprovedene akcije:

- Objaviti finansijske izveštaje političkih stranaka i preduzeti efikasne radnje za sprovođenje protiv onih koji ne ispunjavaju ovo
- Obezbediti adekvatno finansiranje za nabavku usluga revizije za finansijske izveštaje političkih stranaka
- Izabrati nezavisne revizore putem otvorenih poziva

Akcija u toku sprovođenja:

- Izmena zakona o finansiranju političkih stranaka u cilju obezbeđivanja transparentnosti, odgovornosti, efikasnog sprovođenja i sankcija na osnovu širih javnih konsultacija

U cilju adekvatnog finansiranja za završetak procesa revizije za finansijske izveštaje političkih subjekata za period 2013-2016, Skupština je izdvojila dodatan budžet u iznosu od 120,000 EUR, čime je povećan budžet

sa 60,000 na 120,000 EUR. Dok za reviziju finansijskih izveštaja za 2017. godinu izdvojen je budžet u iznosu od 30,000 EUR.

Dalje, 19. oktobra 2017. godine, Komisija za nadzor javnih finansija, kroz redovnu proceduru rotacije, izabrale je revizore za reviziju finansijskih izveštaja političkih subjekata za period 2013 – 2016. U decembru 2017. godine završena je revizija političkih subjekata, gde je zatim 26. decembra 2017. godine CIK objavila revidirane izveštaje i finansijske izveštaje političkih subjekata za period. Što se tiče procesa revizije finansijskih izveštaja političkih subjekata za 2017. godinu, nalazi se u procesu tendera, uprkos tri neuspela pokušaja zbog neprijavljivanja ekonomskih operatera.

Što se tiče Nacrta zakona o izmenama i dopunama Zakona o finansiranju političkih subjekata, usvojen je u Vladi 9. oktobra 2018.

1.4. Realizacija nezavisne revizije mehanizma odgovornosti svih nezavisnih institucija, agencija i regulatornih organa, praćenje njihovih preporuka i usvajanje zakonodavnih mera koja jasno utvrđuju uloge, odgovornosti i linije polaganja računa ovih institucija

Ovaj prioritet nije u potpunosti sproveden. On sadrži 4 akcije: 3 u potpunosti sprovedene i 1 u toku sprovođenja.

Sprovedene akcije:

- Sprovedena je kvalitativna analiza nezavisnih agencija i nezavisnih regulatornih agencija (analiza o pravilniku radnih odnosa, plata, osnivanju i organizaciji agencija)
- Obavezivanje sprovođenja preporuka koje proizilaze iz kvalitativne analize
- Izrada koncept dokumenta o nacrtu zakona o organizaciji javne uprave, civilne službe i platama

Akcija u toku sprovođenja:

- Usvajanje zakonodavnog paketa o civilnoj službi, platama i organizaciji javne uprave

Pozivajući se na strateške dokumente za RJU kao što su: APSMJU 2018 -2020, kao i Akcionim planom za racionalizaciju agencija, Ministarstvo javne uprave je odgovorno za sprovođenje Nacrta zakona o racionalizaciji prvog talasa agencija.

Dana 6. jula 2018. godine Vlada Kosova je usvojila Akcioni plan za racionalizaciju nezavisnih agencija (odluka br. 21/55). Akcioni plan predviđa četiri glavne faze za proces racionalizacije. Ova aktivnost, uprkos dinamici, sprovedena je na vreme. Dana 20. jul 2018. godine završene su javne konsultacije o "Nacrtu koncept dokumenta o prvom talasu racionalizacije i postavljanju linija odgovornosti za agencije koje funkcionišu u Skupštini Kosova". Nakon konsultativnih sastanaka uključujući i civilno društvo i zvaničnike EU-a, Nacrt koncept dokumenta je poslat Vladi na usvajanje dana 21. septembar 2018. Nakon što je Koordinacioni sekretarijat Vlade raspodelio Koncept dokumenat za dobijanje mišljenja o istom i nakon kompletiranja materijala, na sednici Vlade održanoj 9. oktobra 2018. godine usvojen je navedeni Koncept dokumenat odlukom br. 9/68.

MJU radi i ima za cilj da do kraja ove godine završi izradu Nacrta zakona o racionalizaciji prvog talasa agencija i dostaviti na usvajanje Vladi i Skupštini kao što je predviđeno u gore navedenim dokumentima.

1.5. Obezbediti da je planirani zakonodavni paket koji obuhvata civilnu službu, plate i organizaciju državne administracije, pripremljen na koordinirani način u sveobuhvatnom procesu koji je zasnovan na dokazima na osnovu koncept dokumenata dogovorenih na nivou vlade

Ovaj prioritet nije u potpunosti sproveden. On sadrži 2 akcije: 1 je u potpunosti sprovedena i 1 u toku sprovođenja.

Sprovedena aktivnost:

- Izrada koncept dokumenata o nacrtu zakona o: civilnoj službi, platama i organizaciji javne uprave

Akcija u toku sprovođenja:

- Usvajati zakonodavni paket o civilnoj službi, platama i organizaciji javne uprave

MJU je izvršilo sve odgovornosti u pogledu izrade i usvajanja nacrtu zakona paketa za RJU od strane Vlade. Sada ostaje da bude usvojeno u Skupštini.

1.6. Obezbeđivanje procesa izbora koji je transparentan, zasnovan na zaslugama i apolitičan, u skladu sa zakonom, za sve nezavisne institucije, agencije i regulatorne organe, kao i u javnim preduzećima; sprovođenje u potpunosti preporuka od strane Kosovske agencije protiv korupcije (AKK-DLK-3113/15)

Ovaj prioritet je u potpunosti sproveden. On sadrži 2 akcije:

- Izmena važećeg zakonodavstva za izbor nezavisnih institucija u cilju obezbeđivanja snažnih, transparentnih procedura koje su zasnovane na zaslugama pri izboru kandidata:
 - Objavljivanje CV-a kandidata koji su ušli u uži spisak
 - Uključivanje civilnog društva u komisijama za izbor, na osnovu transparentnog i otvorenog izbora predstavnika civilnog društva;
 - Jačanje i pojašnjenje minimalnih kriterijuma za kandidate kroz uključivanje kriterijuma sličnih sa članom 17. stav 2. zakona o JP-ima, na primer, u izmenama zakona o sukobu interesa, čineći ih na taj način primenljivim u svojim nezavisnim agencijama i regulatornim organima
- Vlada se obavezuje da deluje prema preporukama koje je izdala APK dana 15.02.2016 (AKK-DLK-3113/15) u vezi sa imenovanjima u 9 odbora JP-a:
 - Obrazac/izjava pod zakletvom se menja kako bi odražavala zakon, za sva buduća imenovanja
 - KP preduzima radnje prema članu 17.5 zakona (tj. 17.5 Svako lice koji ima ili konkuriše za direktorski položaj treba da daje jednu izjavu pod zakletvom u kojoj potvrđuju da on ispunjava zahteve o podesnosti, nezavisnosti i stručne pogodnosti prema Članovima 17.1 i 17.3. Bilo koji materijalno lažan prikaz – bilo on nameran ili zbog nemarnosti – ili bilo koja materijalna promena u informaciji koja je podneta u izjavi datoj pod zakletvom biće odmah diskvalifikovana, i ako je to primenljivo, i uklanjanje ovog lica.)
 - KP preduzima mere protiv službenika koji su izradili ovaj obrazac/izjavu koja nije u skladu sa zakonom.
 - Obezbeđuje se sprovođenje MR koji su potpisali Skupština, Vlada sa jedne strane i ambasada VB u Prištini sa druge, o imenovanjima članova odbora nezavisnih institucija i agencija

Vlada Republike Kosovo na sednici održanoj dana 29.09.2017. godine prema preporuci Agencije protiv korupcije od 22.02.2016. godine, razrešila je devet (9) direktora Odbora Centralnih javnih preduzeća.

Kancelarija premijera/KSV je u potpunosti ispoštovala prvi (I) Memorandum o razumevanju koji je potpisan 11. oktobra 2017. godine između premijera Republike Kosovo i ambasadora Velike Britanije. Do sada je nadgledan proces izbora članova Upravnog odbora KEK-a i proces izbora članova Upravnog odbora Telekomu Kosova -TK, (oba upravna odbora imenovana od strane Vlade Republike Kosovo).

Sa prvim (I) Memorandumom o saradnji, partner za implementaciju je nadgledao i proces izbora kandidata za direktora i zamenika direktora Izvršnog sekretarijata Agencije za upoređivanje i proveru imovine,

predlog kandidata za direktora i zamenika direktora je prosleđen na razmatranje i usvajanje u Skupštini Kosova dana 13.03.2018.

Takođe, Kancelarija premijera/KSV je u potpunosti ispoštovala drugi (II) Memorandum o razumevanju koji je potpisan 24. avgusta 2018. godine između premijera Republike Kosovo i ambasadora Velike Britanije.

Na osnovu odluke Skupštine Republike Kosovo br. 844/2 od 07.05.2018. godine, kandidati koji su predloženi za direktora i zamenika direktora nisu dobili neophodne glasove za ove pozicije, u vezi s tim partner za implementaciju je nadgledao proces izbora kandidata za direktora i zamenika direktora Izvršnog sekretarijata Agencije za upoređivanje i proveru imovine, predlog kandidata za direktora i zamenika direktora je prosleđen na razmatranje i usvajanje u Skupštini Kosova dana 11.10.2018.

Kancelarija premijera/KSV nije imala različite stavove od partnera za implementaciju iz Britanske ambasade na Kosovu, sa kojom postoji i postojaće veoma dobra saradnja. Što se tiče neslaganja povodom imenovanja generalnog sekretara MTI-a, pozivajući se na dopis MJU br. 266 od 24.01.2018. godine, sve radnje i procedure su izvršene u skladu sa važećim zakonodavstvom. Ista situacija je i sa imenovanjem generalnog sekretara MONT-a, dopis Ministarstva javne uprave br. 464 od 12.02.2018. godine, izvršene su sve procedure u skladu sa važećim zakonodavstvom.

1.7. Sprovođenje odluke vlade od marta meseca 2016. godine o uvođenju obavezne e-nabavke, zajedno sa vremenskim rokovima navedenim u odluci

Ovaj prioritet je u potpunosti sproveden. On sadrži 7 akcije:

- Počela je druga faza pilot projekta e-nabavki
- Sprovode se izmene zakona o javnim nabavkama u elektronskoj platformi
- Obučavaju se javni službenici na lokalnom nivou
- Vršiti se sertifikacija javnih službenika na centralnom nivou
- Vršiti se sertifikacija javnih službenika na lokalnom nivou
- Vršiti se testiranje elektronskih modula javnih nabavki,
- Izrađuju se operativna uputstva za e-nabavke. Vlada treba da obezbedi javnosti standardne podatke čitljive iz automobila u realnom vremenu za ugovore o nabavkama

Odluka Vlade od marta meseca 2016. godine o elektronskim nabavkama, se u potpunosti sprovodi. Završena je elektronska platforma i svi ugovorni organi su obavezni da akcije javnih nabavki postavе na elektronskoj platformi. Od 1. septembra 2016. godine, sistem elektronske nabavke postao je obavezan za sve ugovorne organe na centralnom nivou, a od 1. januara 2017. godine e-nabavka je postala obavezna i za ugovorne organe na lokalnom nivou za postupke javnih nabavki srednje i velike vrednosti.

Od 1. januara 2018. godine, sistem elektronske nabavke postao je obavezan za korišćenje od svih ugovornih organa i za sve postupke javnih nabavki koje su u vrednosti od preko 1000 evra, ili oko 98% postupaka javnih nabavki se u potpunosti sprovode u sistemu elektronske nabavke do potpisivanja ugovora. Trenutno, svi ugovorni organi (188) su registrovani i koriste platformu za elektronske nabavke. Ima oko 6,000 registrovanih ekonomskih operatera koji aktivno koriste platformu, dok je broj svih registrovanih korisnika dostigao na oko 15,000.

Regulatorna komisija za javne nabavke (RKJN) u funkciji povećanja upotrebe sistema za elektronske nabavke i od strane ekonomskih operatera, od sredine 2018. godine je donela odluku kojom se od 5. jula 2018. godine za sve centralizovane javne nabavke koje sprovodi CAN, dostavljanje ponuda biće dozvoljeno samo u elektronskoj formi, dok od 1. septembra 2018. za sve nabavke velike vrednosti objavljene od svih ugovornih organa – dostavljanje ponuda vrši se samo u elektronskoj formi. Prema tome kako je planirano,

od 1. januara 2019. godine za sve postupke nabavki i za sve iznose, dostavljanje ponuda biće dozvoljeno da se uradi samo u elektronskoj formi putem sistema e-nabavki.

U okviru elektronske platforme, do sada je oko 27,000 objava iz 10,000 sprovedenih postupaka. Oko 7,000 je završeno potpisivanjem ugovora, ili u proseku 10 potpisanih ugovora za jedan radni dan. Sve objave u elektronskim nabavkama su javne i dostupne svim zainteresovanim stranama, uključujući potpisane ugovore i određena dokumenta o proceni eliminisanih i nagrađenih ponuda. Značajno je smanjen fizički kontakt službenika u javnim nabavkama sa ekonomskim operaterima koji su potencijalni učesnici u postupcima javnih nabavki, dok se nadgledanje svih akcije/objava vrši u realnom vremenu.

Izrađeno je neophodno zakonodavstvo za sprovođenje izmena Zakona o javnim nabavkama gde ukupno ulaze 84 podzakonska akta u periodu 2016-2018. godine, uključujući nove module i obrasce. Stalno su držali sesije za obuku i sertifikaciju. 2016. godine broj sertifikovanih službenika je bio 391 za osnovni nivo gde je bio uključen i modul za e-nabavke. Na osnovu godišnjeg izveštaja RKJN-a za 2017. godinu, ove godine je sertifikovano – obučeno 256 službenika za javne nabavke kroz osnovni profesionalni program za obuku (uključujući i obuku za modul e-nabavke) i 625 učesnika posebne obuke za elektronske nabavke (od ekonomskih operatera, NVO, revizora, istražitelja, opštinskih službenika). Dok je 2018. godine do sada, samo obuku za e-nabavku je pohađalo preko 700 učesnika (revizori, sudije, siredori opštinskih direkcija, direktori škola itd.).

1.8. Jačanje kapaciteta Odeljenja za ekonomiju i Fiskalne divizije u Administrativnom odeljenju prvostepenog suda u Prištini, uključujući u oblastima poreza i carina, s ciljem smanjenja akumuliranih slučajeva

Ovaj prioritet je u potpunosti sproveden. On sadrži 1 aktivnost:

- SSK će sprovesti procenu potreba za povećanjem broja sudija u Osnovnom privrednom sudu. Procena će utvrditi budžetske troškove kao i neophodne ljudske resurse za smanjenje slučajeva akumuliranih u Osnovnim privrednim sudovima

Sudski savet Kosova uz podršku projekta USAID-a “Program za jačanje pravosudnog sektora”, u avgustu 2017. godine pripremio je studiju za procenu kapaciteta za obradu predmeta u Osnovnom sudu, Odeljenju za privredna pitanja i fiskalnoj diviziji u Odeljenju za administrativna pitanja. Prema ovoj analizi je zaključeno da treba odrediti još dve (2) dodatne sudije u Administrativnoj diviziji kao bi obradili trenutni stepen novih predmeta.

U julu 2017. godine zakletvu su položili 52 novih sudija. SSK je odredio 17 novih sudija u Osnovnom sudu u Prištini. Na kraju oktobra 2018. godine, 54 sudija su završili početnu obuku koju je organizovala Akademija pravde, dok od početka novembra 2018. godine su počeli sa rešavanjem predmeta. Osnovni sud u Prištini regrutovao je četiri (4) stručna savetnika za podršku fiskalnoj diviziji. Takođe, u njihovoj podršci su i pravni službenici. SSK u saradnji sa predsednikom Osnovnog suda u Prištini, obavezali su se da će odrediti 2 dodatne sudije u fiskalnoj diviziji (dve sudije u Administrativnom odeljenju). Dok, Privredno odeljenje je osnaženo dodatnim osobljem određivanjem još jednog (1) sudije. Trenutno u Privrednom odeljenju imamo 5 sudija.

Sudski savet Kosova nalazi se u završnoj fazi regrutovanja trideset i sedam (37) novih sudija i 112 stručnih saradnika i pravnih službenika u svim sudovima na Kosovu.

1.9. Nastavak ojačanja registra o borbi protiv korupcije i organizovanog kriminala, uključujući i jačanje kapaciteta Specijalnog tužilaštva koja istražuje i krivično goni slučajeve na visokom nivou

Ovaj prioritet je u potpunosti sproveden. On sadrži 2 akcije:

- *Izmena i dopuna Zakona o državnom tužiocu kojom bi se omogućilo povećanje broja tužilaca u Specijalnom tužilaštvu, za vođenje istraga i krivično gonjenje slučajeva korupcije i kriminaliteta na visokom nivou.*
- *Pružanje obuka za podizanje kapaciteta Specijalnog tužilaštva za sprovođenje finansijskih istraga i zaplenu imovine*

Izmenu i dopunu Zakona o državnom tužiocu br. 05/L-034 je usvojila Skupština dana 30.03.2018. Ukaz br. DL- 007-2018, od 17.04.2018. godine, čime se omogućava povećanje broja tužilaca u Specijalnom tužilaštvu, za vođenje istraga i krivično gonjenje slučajeva korupcije i kriminaliteta na visokom nivou.

A što se tiče jačanja kapaciteta tužilaca u Specijalnom tužilaštvu, Akademija pravde je održala specijalizovane obuke. Tokom 2016. godine su održane specijalizovane obuke za 4 tužilaca za oblast pranja novca, dok tokom 2017. godine obučeno je 15 tužioca u oblasti korupcije i krivičnih dela protiv zloupotrebe službene dužnosti, pranja novca, finansijskih istraga i organizovanog kriminala uopšteno, a 2018. godine su obučena 2 tužioca u oblasti organizovanog kriminala i korupcije.

2.2. Stub 2: Konkurentnost i investiciona klima

2.1. Promovisanje stranih direktnih investicija

- a) Značajno jačanje kapaciteta i poboljšanje organizacije internog portfolija Kosovske agencije za investicije kako bi joj se omogućilo poboljšanje učinka za promovisanje i podršku investicija, privatnog sektora i razvoja MSP-a
- b) Stvaranje programa za pružanje usluga i naknadnog staranja za potencijalne investitore i mehanizam žalbe koji ima dovoljnih kapaciteta za pružanje takvih usluga

Ovaj pot-prioritet nije sproveden u potpunosti. On sadrži 2 pot-prioriteta sa ukupno 5 akcije: 1 u potpunosti sproveden i 4 u toku sprovođenja.

Sprovedena aktivnost:

- Dublji pregled delokruga odgovornosti KIESA-a, njenih akcije i opisa poslova

Akcija u toku sprovođenja:

- Restrukturiranje KIESA-e koje omogućava efikasno izvršenje njenih odgovornosti i da sprovodi prioritete, dodeli odgovarajuće resurse i regrutovanje kvalifikovanog osoblja
- Razvoj kapaciteta osoblja KIESA-e za osmišljavanje i sprovođenje usluga i programa
- Osnivanje savetodavnog odbora u okviru KIESA-e uz učešće poslovne zajednice i snažno učešće Kancelarije premijera
- Priprema i početak sprovođenja usluga i programa postinvesticionih odnosa za investitore

Završen je dublji pregled delokruga odgovornosti KIESA-e kroz detaljnu uporednu analizu sa sličnim agencijama u zemljama regiona. Izveštaj sa odgovarajućim preporukama je korišćen kao osnova sa pripremu organizacione strukture KIESA-e. Shodno tome, izrađen je nacrt uredbe o unutrašnjoj organizaciji MTI-a čije usvajanje se očekuje u Vladi. A što se tiče osnivanja savetodavnog odbora, u okviru KIESA-e je pripremljena odluka čije usvajanje se očekuje u Vladi.

Dve akcije vezano za razvoj kapaciteta osoblja KIESA-e za osmišljavanje i sprovođenje usluga i programa za investitore, trenutno se sprovode ograničeno zbog mogućnosti koje KIESA ima sa trenutnim osobljem. Njihovo sprovođenje u potpunosti može se izvršiti samo nakon usvajanja nove organizacione strukture gde su definisani delokrug i nadležnosti agencije.

2.2. Poboljšanje poslovnog okruženja

- a. Fokusiranje na poboljšanju pokazatelja izveštaja o poslovanju Svetske banke

Ovaj pot-prioritet je u potpunosti sproveden. On sadrži 5 akcije:

- Nacionalni savet za ekonomski razvoj olakšava reformu poslovanja fokusirajući se na svojim redovnim sastancima na rezultate i dostignuća
- Poboljšanje rangiranja za rešavanje nesposobnosti plaćanja kroz efikasno sprovođenje pravnog okvira za stečaj
- Skraćenje postupaka, vremena i troškova za dobijanje građevinskih dozvola, uključujući kroz izmenu Administrativnog uputstva br. 10/2013 o utvrđivanju procedura za podnošenje i razmatranje zahteva za građevinske uslove i građevinske dozvole u K2 2017
- Online registracija preduzeća je postala dostupna
- Jedinstveni poslovni broj

Savet je proširio novim članovima i uz podršku EBRD se redizajniran bolje funkcionisanje njegovog uključujući i dodatni mehanizmi podrške koje će povećati efikasnost rada Saveta.

U julu 2016. godine usvojen je novi zakon o stečaju koji je delimično usklađen sa zakonodavstvom EU-a, tj. Uredbom 2015/848 Evropskog parlamenta i Saveta o postupcima stečaja. Zakon se primenjuje na sva privredna društva. Posle usvajanja zakona, takođe su definisane i procedure o funkcionisanju stečajnih upravnika i počeo je sprovođenje zakona od strane sudova. U funkciji toga, održane su obuke za 8 sudija i

9 stručnih saradnika. Kao posledica jačanja pravnog okvira o stečaju, Izveštaj o poslovanju Svetske banke u ovom pokazatelju je rangirao Kosovo sa 164. mesta na kom je bila 2016. godine, na 50. mestu u izveštaju za 2019. godinu.

AU br. 10/2013 o utvrđivanju postupaka za podnošenje i razmatranje zahteva o građevinskim uslovima kao i građevinskim dozvolama izmenjeno je AU br. 06/2017 koji je usvojen 23.05.2017.

Izмене uključuju unifikaciju postupaka i standardizaciju troškova za dobijanje građevinskih dozvola. MTI, odnosno Agencija za registraciju preduzeća, izvršilo je funkcionalizaciju online registracije preduzeća, pri čemu od januara ove godine je registrovano 152 preduzeća. Baza podataka za online registraciju stalno ažurirana i dopunjena. U maju ove godine stupio je na snagu izmenjeni zakon o privrednim društvima, pri čemu jedan od amandmana omogućava uspostavljanje jedinstvenog poslovnog broja. MTI radi na definisanju proceduralnih tehničkih aspekata kroz sekundarno zakonodavstvo.

Kao rezultat toga, poboljšani su pojedini pokazatelji o poslovanju. Na ukupnom rangiranju za 2018. godinu, Kosovo je napredovalo za 20 mesta, sa 60-tog mesta na 40-tom. I na proceni za 2019. godinu, nastavilo se sa napredovanjem u nekim važnim pokazateljima kao što su dobijanje građevinskih dozvola, plaćanje poreza, prekogranična trgovina, uprkos tome što je na ukupnom rangiranju došlo do pada za 4 pozicije.

b. Uskladite pravila sa međunarodnim standardima za računovodstvo, reviziju i finansijsko izveštavanje

Ovaj pot-prioritet je u potpunosti sproveden. On sadrži 3 akcije:

- *Zakon o računovodstvu, finansijsko izveštavanje i reviziju, izrađen;*
- *Javne konsultacije sa civilnim društvom i razvojnim partnerima, održane;*
- *Zakon usvojen u Skupštini*

Nacrt zakona o računovodstvu, finansijsko izveštavanje i reviziju je izrađen u novembru 2017. Javne konsultacije sa civilnim društvom i razvojnim partnerima o Zakonu o računovodstvu, finansijskom izveštavanju i reviziji su završene tokom novembra meseca 2017. U decembru mesecu 2017. godine je usvojen u Vladi Republike Kosovo, a u martu 2018. godine je usvojen u Skupštini Republike Kosovo i stupa na snagu 1. januara 2019.

c. Smanjenje regulatornog tereta prema firmama, posebno kroz obelodanjivanje naknada i potrebnih procedura za dobijanje dozvola i licenci

Ovaj pot-prioritet je u potpunosti sproveden. On sadrži 3 akcije:

- *Novi zakon o privrednim društvima je konsultovan sa civilnim društvom i relevantnim akterima i usvojen je;*
- *Sekundarno zakonodavstvo zakona o privrednim društvima, usvojeno*
- *Centralni online registar za licence i dozvole je još više ažuriran, uključujući naknade i zatražene procedure za dobijanje dozvola i otpremanje obrazaca za prijavljivanje u bazi podataka*

Zakon o privrednim društvima je usvojen i stupio je na snagu u maju 2018. godine. Neke od glavnih izmena u zakonu se odnose na zaštitu manjinskih investitora, stvaranje jedinstvenog poslovnog broja, i (vidi izveštaj pododbora za ekonomiju). Što se tiče sekundarnog zakonodavstva, Administrativno uputstvo o tarifama za usluge kao i procedure za registraciju preduzeća, usvojeno je potpisom ministra dana 19.10.2018. Takodje je Administrativno uputstvo o jedinstvenom identifikacionom broju idradjen.

Zakon br. 04/L-202 o sistemu dozvola i licenca predviđa uspostavljanje, upravljanje i funkcionisanje Centralnog registra za dozvole i licence na centralnom nivou Republike Kosovo. Nakon stupanja na snagu zakona, pravna kancelarija premijera, uz podršku Međunarodne finansijske korporacije (IFC) identifikovala je 480 dozvola i licenci. O svim dozvolama i licencama prikupljene su detaljne informacije,

uključujući: pravne akte koji uređuju dozvolu ili licencu, broj koraka koje preduzeća treba da slede, neophodnu dokumentaciju, uplate ili rokovi koji su potrebni za dobijanje dozvole ili licence itd. Svi ovi podaci su postavljeni na elektronskom registru centralnog nivoa za sve dozvole i licence, uz mogućnost pristupanja javnosti čime se pozitivno utiče na povećanje transparentnosti i olakšavanju dobijanja detaljnih informacija za preduzeća i građane za razne vrste dozvola i licenci.

Pravna kancelarija, uz podršku IFC-a i u saradnji sa ostalim institucijama, tokom perioda novembar 2017 - jul 2018. godine, izvršila je reviziju i ažuriranje Centralnog registra za dozvole i licence. Za tu svrhu, preduzete su sledeće mere:

- Revizija spiska identifikovanih dozvola i licenci na centralnom nivou iz procesa početnog procesa;
- Provera promena na spisku dozvola i licenci primenjenih tokom poslednjih godina, uključujući i one nove dozvole i licence koje nisu deo dosadašnjeg registra;
- Provera pravnog okvira i informacija dobijenih od relevantnih institucija za postojeće kao i za nove dozvole i licence;
- Završavanje ažuriranog spiska dozvola i licenci za svako ministarstvo/agenciju/dругu nezavisnu organizaciju sa detaljnim informacijama kao što su pravni akti, neophodna dokumentacija, plaćanja i rokovi koji su potrebni za dobijanje dozvole ili licence itd.;
- Ažuriranje ovih izmena u elektronskom registru za postojeće dozvole i licence i postavljanje novih dozvola i licenci;
- Elektronsko objavljivanje ažurirane verzije Centralnog registra dozvola i licenci.

Sada Centralni registar dozvola i licenci sadrži informacije za 456 dozvola i licenci za građane i preduzeća, izdatih od strane 26 centralnih institucija u 21 oblast ekonomskih akcije, gde su obuhvaćene: dozvole, licence, sertifikati, ovlašćenja, saglasnosti, registracije i priznanja. Pored toga, u saradnji sa IFC-om, pokrenućemo još jednu kampanju za podizanje svesti za institucije, građane i preduzeća o postojanju Centralnog registra za dozvole i licence i o obavezi institucija, nezavisnih agencija i drugih organa za izveštavanje u pravnoj kancelariji Kancelarije premijera o novim dozvolama i promenama u postojećim dozvolama i licencama, u skladu sa članom 29. Zakona o sistemu za dozvole i licence.

U okviru smanjenja administrativnog opterećenja, pojednostavljivanje ovih procedura je stalan proces koji donosi olakšanja i reforme u domaćoj i stranoj investicionoj klimi. U tom smislu, u okviru ažuriranja Centralnog registra za dozvole i licence, analizirani su zakoni iz 2017. i 2018. godine koji su objavljeni u Službenom listu da bi se videlo da li je predviđen bilo koji upravni postupak u usvojenim zakonima.

d. Predstavljanje zakonodavnih izmena kako bi se poboljšalo upravljanje, koordinacija i sprovođenje nadzora nad tržištem

Ovaj pot-prioritet nije u potpunosti sproveden. Prioritet sadrži 3 akcije:

Sprovedene akcije:

- *Zakon o opštim inspekcijama koji je izrađen za reformisanje glavnih proceduralnih, institucionalnih i funkcionalnih aspekata*
- *Javne konsultacije sa civilnim društvom i drugim relevantnim akterima, održane*

Akcija u toku sprovođenja:

- *Zakon o opštim inspekcijama, usvojen*

U martu 2018. godine, Vlada je usvojila Koncept dokumenat za oblast inspekcija gde je definisan način organizacije i upravljanja opštim sistemom inspekcija i identifikovano je sadašnje zakonodavstvo kojim se regulišu razne vrste inspekcija. Dok prvi nacrt zakona o inspekcijama nije još uvek izrađen. Kao posledica toga, nisu sprovedene ni dve naredne akcije za javne konsultacije sa civilnim društvom i usvajanje ovog zakona u skupštini.

e. Usklađivanje zakonodavstva, poboljšanje kapaciteta Organa za konkurenciju i državnu pomoć i osigurava se da počinje sprovođenje njihovog mandata

Ovaj pot-prioritet nije u potpunosti sproveden. On sadrži 4 akcije: 2 u potpunosti sprovedene i 2 u toku sprovođenja.

Sprovedene akcije:

- *Autoritet za konkurenciju treba da istraži i pripremi izveštaj o sadašnjem stanju monopola na kosovskom tržištu uz odgovarajuće preporuke*
- *Obezbedite operativnu nezavisnost i dovoljne kapacitete za poboljšanje efikasnosti njegove kontrole u državnoj pomoći*

Akcije u toku sprovođenja:

- *Jačanje procedura i unutrašnjih kapaciteta u Kosovskog autoriteta za konkurenciju za sprovođenje istraga*
- *Usklađuje se i izmenjuje zakon o državnoj pomoći i usaglašava se sekundarno zakonodavstvo*

Što se tiče jačanja procedura, Autoritet Kosova za konkurenciju (AKK) 2017. godine je izradio i usvojio Uredbu br. 01/2017 o postupcima istrage, koja osnažuje istražene aspekte tržišta u skladu sa zakonom o konkurenciji. U funkciji potpune primene nekih članova zakona o konkurenciji, Autoritet je 2017. godine usvojio sledeća administrativna uputstva:

- AU br. 02/2017 o grupnim izuzećima horizontalnih sporazuma;
- AU br. 03/2017 o grupnim izuzećima vertikalnih sporazuma preduzetnika;
- AU br. 04/2017 o grupnim izuzećima sporazuma u sektoru transporta;
- AU br. 05/2017 o grupnim izuzećima u sektoru osiguranja; i
- AU br. 06/2017 o grupnim izuzećima sporazuma o distribuciji i servisiranju motornih vozila.

Navedeni akti dodatno približavaju naše zakonodavstvo sa relevantnim aktima o konkurenciji u Evropskoj uniji. Za podizanje unutrašnjih kapaciteta za sprovođenje istraga, Autoritet za konkurenciju je regrutovao 4 tržišna inspektora koji su počeli sa radom u maju 2018. godine i očekuje se da će do kraja godine regrutovati i 3 pozicije prema usvojenom budžetu za ovu godinu.

Kosovski autoritet za konkurenciju sproveo je istragu i identifikovao monopole u Republici Kosovo na 14 tržišta. Izveštaj o trenutnom stanju za monopole za 13 tržišta na Kosovu (tržište telekomunikacije, transporta, igara na sreću, energetike, medija filmske produkcije, rudnika, osiguranja, javnih nabavki, otpada, naftnih derivata, bankarskog sektora, vodosnabdevanja, farmaceutskih proizvoda i fiskalnih uređaja) zajedno sa relevantnim preporukama je podeljen sa Vladom, Skupštinom i Evropskom komisijom. Autoritet je takođe izdao informacije o tržišnoj strukturi preduzeća i njihovom dominantnom položaju utvrđenim Zakonom br. 03/L-229 o zaštiti konkurencije. Način utvrđivanja dominantnog položaja i monopola je urađen na osnovu proporcije između godišnjeg prometa preduzeća koje posluju na istom tržištu i godišnjeg prometa dotičnog preduzeća.

Zakon br. 05/L-100 o državnoj pomoći je usvojen dana 23. 12. 2016. godine, a objavljen je u Službenom listu 17. januara 2017. godine. Zakon je delimično usklađen sa zakonodavstvom za sprovođenje odgovarajućih članova Ugovora, uključujući Uredbu EU-a 2015/1589. Što se tiče sekundarnog zakonodavstva, Odeljenje za državnu pomoć je februara 2018. godine započelo sa radom na izradi pravilnika o procedurama obaveštenja o državnoj pomoći. Ovaj pravilnik je prošao sve obavezne zakonodavne faze, uključujući unutrašnje i javne konsultacije, a 23. oktobra 2018. godine je usvojen na sednici Vlade. Pravilnik je usklađen sa zakonodavstvom EU, uključujući Uredbu Komisije (EK) br. 794/2004 uz podršku stručnjaka iz projekta EU-a. Ministarstvo finansija je takođe izradilo Nacrt uredbe o radu Komisije za državnu pomoć.

Zakonom je obezbeđena operativnu nezavisnost čineći podelu nadležnosti između Komisije za državnu pomoć, kao organa za donošenje odluka i Odeljenja za državnu pomoć kao organa koji pruža stručnu i administrativnu pomoć Komisiji je odgovorno za prikupljanje podataka, analize i nadgledanje podataka za državnu pomoć. Odeljenje za državnu pomoć funkcioniše u okviru Ministarstva finansija i podleže principima civilne službi, dok je Komisija nezavisni organ za donošenje odluka čije članovi bira Skupština Republike Kosovo putem procesa konkursa.

Nakon usvajanja zakona o državnoj pomoći, u februaru 2017. godine, je zaključen je Sporazum između Autoriteta Kosova za konkurenciju i Ministarstva finansija za prenos Kancelarije za državnu pomoć u Ministarstvo finansija, gde je preneto osoblje, jedan (1) zaposleni, kao i budžet i imovina Kancelarije za državnu pomoć. U početku, Odeljenje za državnu pomoć je imalo dva (2) zaposlena, direktora Odeljenja za državnu pomoć i rukovodioca Odeljenja za nadgledanje i kontrolu državne pomoći. Novembra 2017. godine je usvojena Uredba o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mesta u Ministarstvu finansija, prema kojoj Odeljenje za državnu pomoć ima dva odseka sa ukupno sedam (7) zaposlenih. Krajem maja 2018. godine, Ministarstvo finansija je upotpunilo Odeljenje za državnu pomoć osobljem od 5 novih i 2 postojeća zaposlena. Zaposleno osoblje ODP-a je 21. 5. 2018. godine započelo sa radom.

Dok je Skupština započela proceduru za izbor članova Komisije za kontrolu državne pomoći (KDP) putem konkursa otvorenog jula 2018. godine. Skupština treba da imenuje članove KDP-a, gde su procedure izbora, u skladu sa zakonom, vrše 2 parlamentarne komisije Skupštine.

2.3. Sistematsko sprovođenje usvojene strategije i akcionog plana za borbu protiv neformalne ekonomije

Ovaj pod-prioritet je u potpunosti sproveden. Sadrži 5 akcije:

- *Vrši se nezavisna procena sektorskog rizika, usredsređujući se na najugroženije sektore prema neformalnoj ekonomiji, finansijskom kriminalu, pranju novca, finansiranju terorizma (obuhvatajući rodni aspekt)*
- *Razmatranje Akcionog plana, uzimajući u obzir nalaze iz procene rizika*
- *Njegovo dalje poboljšanje poreske usklađenost i sprovođenje kako bi zaštitio fiskalni interes zemlje, osigurala prava zaposlenih i osigurala poštena konkurenciju u oblasti poslovanja*
- *Jačanje međuinstitucionalnog pristupa i mehanizama u oblasti borbe protiv pranja novca, finansijskog kriminala, finansiranja terorizma i korupcije, uključujući sprečavanje, istrage, procene i operacije (uz pomoć projekta IPA 2015)*
- *Redovni tromesečni pripremljeni, konsultovani i objavljeni izveštaji*

Tokom 2017. godine, sprovedena je procena sektorskog rizika u sektoru igara na sreću i sektor građevine i nekretnina. Radna grupa je, nakon sprovedene procene rizika, usvojila konačne izveštaje i dostavila ih je Ministarstvu finansija na usvajanje. Na sastanku od 24. maja 2018. Nadzorni odbor FOJ-a raspravljao, a junu je usvojio u dve procene sektorskog rizika za sektor građevine i nekretnina (odluka br. 10/52) i za igre na sreću (odluka br. 10/52). Odluka br. 04/66 za NVO-e je usvojena septembra 2018. godine.

Odlukom br. 36 Ministarstva finansija od 23. 10. 2017. godine, uspostavljen je novi sekretarijat Stalne grupe Vlade za sprečavanje i borbu protiv neformalne ekonomije, pranja novca, finansiranja terorizma i finansijskog kriminala. Tokom perioda od decembra 2017. do februara 2018. godine, Sekretarijat je razmotrio Akcioni plan za Strategiju borbu protiv neformalne ekonomije za 2018. godinu, uz podršku projekta EU-a i na osnovu procene neformalne ekonomije izrađene tokom 2017. godine. Tokom aprila 2017. godine, održan je okrugli sto na temu strateške međuinstitucionalne saradnje i sa privatnim sektorom u sprečavanju i borbi protiv neformalne ekonomije, pranja novca, finansijskog kriminala i finansiranja terorizma.

Od 2016. godine, fokus je bio na poboljšanju sprovođenja poreske usaglašenosti. Shodno tome, 2016. godine je povećana stopa naplate graničnih i unutrašnjih taksi. Carina je prikupila 88 miliona evra više, dok PAK

18 miliona evra više nego u 2015. godini. Fiskalnim kasama je opremljeno preko 2.038 novih poslovanja. Politika naknade fiskalnih računa je takođe imala pozitivne efekte na fiskalizaciju i formalizaciju poslovnih akcije. Posebno je značajan napredak postignut u fiskalizaciji benzinskih pumpi.

I 2017. godine, Poreska administracija je nastavila sa učinkom u povećanju ispunjavanja poreske obaveze. Ove godine, prihodi od PAK-a su zabeležili porast od 7,2% u odnosu na 2016. godinu. Ove godine, u cilju poboljšanja poreske usklađenosti, Poreska administracija je ostvarila sledeće rezultate:

- Ostvarila je prihode u iznosu od 388,835,498.70 evra.
- Sprovela je ukupno 36,139 poseta, što je rezultiralo dodatnim prometom u iznosu od 181,322,835.40 evra,
- Izdala je 6,279 obaveznih novčanih kazni u iznosu od 1,624,600 evra,
- Vrednost dodatnog poreza od 16,199,498.13 evra,
- Sniženo kreditiranje PDV-a od 8,384,744.63 evra i smanjenje gubitka od 11,050,947.49 evro.

Tokom ovog perioda je sprovedeno 1383 kontrola, sa sledećim rezultatima:

- dodatni porez od 51,456,117.58 evra (uključujući kazne i kamate)
- sniženo kreditiranje od 13,159,818.54 evra i
- sniženi gubitak od 38,412,272.79 evro.

U vezi sa neopremanjem fiskalnim kasama, tokom izveštajnog perioda su sprovedene 1,962 posete poslovanjima. Broj obaveznih novčanih kazni za neopremanje fiskalnim kasama je 611 u iznosu od 106,250 evra. Sprovedeno je i 3,083 poseta poslovanjima koja ne izdaju fiskalne račune, izdato je 2,518 novčanih kazni u iznosu od 577,500 evra.

Što se tiče perioda od januara do septembra 2018. godine, Poreska administracija je u cilju poboljšanja ispunjavanja poreske obaveze postigla sledeće rezultate:

- Naplatila je prihode u iznosu od 346,590,015.16 evra.
- Sprovela je 35,499.00 poseta, koje su rezultirale dodatnim prometom u iznosu od 77,390,704.80 evra,
- Izdala je 4,984.00 obaveznih novčanih kazni u iznosu od 1,167,625.00 evra,
- Vrednost dodatnog poreza se procenjuje da je 5,383,612.10 evro;
- Bilo je sniženja kreditiranja PDV-a od 2,728,105.90 evra i smanjenja gubitaka od 4,232,916.57 evra.

Sprovedeno je 1,164.00 kontrola, sa sledećim rezultatima:

- Dodatni porez od 35,403,195.68 evra (uključujući kazne i kamate)
- Sniženo kreditiranje 8,044,006.23 evra i
- Smanjeni gubitak od 23,773,922.21 evra.

Što se tiče poseta za fiskalne kese, sprovedeno je 4,262.00 poseta u kojima je izrečeno 1,703.00 obaveznih novčanih kazni u iznosu od 318,375.00 €.

Februara 2017. godine, Kosovo se učlanilo u organizaciju Egmont Group finansijskih obaveštajnih jedinica. Egmont Group je međunarodna organizacija sa 152 finansijske obaveštajne jedinice specijalizovane za borbu protiv pranja novca i finansiranja terorizma. Sada Finansijska obaveštajna jedinica Kosova (FOJ) ima direktan pristup internet stranici Egmont Secure za međunarodnu razmenu finansijskih obaveštajnih informacija, važan element u jačanju međunarodne saradnje u ovoj oblasti. Kao rezultat ovog članstva, tokom 2017. i 2018. godine je povećan broj zahteva za međunarodnu saradnju. Podaci pokazuju povećanje od 90% spontane razmene i raspodele informacija sa homolognim FOJ-ima.

U planu unutrašnje međuinstitucionalne saradnje, sprovedena je razmena informacija i koordinacija akcije između FOJ-eva i drugih organa za sprovođenje zakona, u cilju sprečavanja, ometanja i istrage pranja novca i finansiranja terorizma. U 2017. godini, FOJ-K je sproveo 17 inspekcija usklađenosti na licu mesta i na

daljini. FOJ-u je omogućen i pristup bazi podataka Carine. FOJ i Kosovska katastarska agencija su, uz podršku projekta EU-a, sproveli studiju izvodljivosti za pristup i razmenu informacija između državnih institucija. FOJ je primila 109 povratnih informacija od drugih institucija, uključujući Policiju, PAK i Carinu. Očekuje se da ovo pozitivno utiče na poboljšanje kvaliteta analiza.

Kao rezultat zajedničkog međuinstitucionalnog rada, FOJ je izdao tri smernice za privremeno zamrzavanje transakcije, zamrzavajući privremeno više od milion evra za koje se sumnja da su nezakonito pribavljene.

Evropska unija i Savet Evrope sprovode zajednički projekat „iPROCEEDS” koji se bavi prihodim od kibernetičkog kriminala, obuhvatajući jugoistočnu Evropu i Tursku. U okviru sprovođenja ovog projekta, održano je preko 13 akcije sa drugim institucijama. Glavne institucije koje su učestvovala su: FOJ, KP, Tužilaštvo, CBK itd.

Među-institucionalna saradnja je nastavljena i u 2018. godini. U okviru ove saradnje, FOJ je, u periodu od 1. januara do 30. septembra 2018. godine, primio 119 zahteva za informacije od agencija za sprovođenje zakona, dok je izveštajnim organima i agencije za sprovođenje zakona poslao 276 zahteva za informacije. U okviru međunarodne saradnje, FOJ je primila 16 zahteva za informacijama. FOJ je u februaru 2018. godine izdala nalog za zamrzavanje u iznosu od 229.990 evra, a 25.837 američkih dolara za jednu lokalnu kompaniju.

U kontekstu borbe protiv neformalne ekonomije, agencije za sprovođenje zakona, kao što su Poreska administracija, Carina i obaveštajna jedinica, su preduzele niz akcije, istraga, kontrola, intervju sa osumnjičenim i razmenu informacija tokom 2017. godine, što je rezultiralo pokretanjem 32 slučaja izbegavanja poreza i 21 istražnog izveštaja za tužilaštvo. Slične akcije su sprovedene u periodu od januara do septembra 2018. godine od strane Odeljenja za poreske i obaveštajne istrage, što je rezultiralo sa 27 konačni istražnih izveštaja za tužilaštvo i 17 krivičnih prijava.

Marta 2017. godine, Sekretarijat je objavio godišnji izvještaj za 2016. godinu, koji obuhvata akcije i rezultate ostvarene u sprovođenju Nacionalne strategije i Akcionog plana 2014-2018. Izveštaj predstavlja trenutnu situaciju i dešavanja u smislu operativnog učinka i rezultatima u sprečavanju finansijskog kriminala i neformalne ekonomije zasnovane na ključnih ciljevima i pokazateljima učinka navedenih u Prilogu 1 Nacionalne strategije i Akcionog plana 2014-2018.

Sekretarijat je pripremio godišnji izveštaj o sprovođenju Strategije za borbu protiv neformalne ekonomije 2017 i šestomesečni izveštaj za period od januara do juna 2018. godine, u vezi sa sprovođenjem Nacionalne strategije i Akcionog plana za sprečavanje i borbu protiv neformalne ekonomije, pranja novca, finansiranja terorizma i finansijskog kriminala. Godišnji izveštaj je objavljen na internet stranici Ministarstva finansija na tri službena jezika.

2.4. Podrška razvoja MSP-a

a) *Preduzimanje pratećih mera zasnovanih na preporukama procene o 'Akta za male biznise'*

Ovaj pod-prioritet je u potpunosti sproveden. Sadrži 2 akcije:

- *Osnovana je koordinaciona struktura AMB-a, uključujući i kontaktne tačke za svako ministarstvo*
- *KIESA osnažuje šire koordinacione napore Vlade za sprovođenje preporuka iz procene Akta za male biznise, uključene putem redovnih koordinacionih sastanaka*

Koordinaciona struktura Akta za male biznise je osnovana Odlukom premijera br. 02/129 od 27. januara 2017. godine. Kontaktne tačke za svaku od 12 dimenzija Akta za male biznise su osnovane, uspostavljajući tako koordinacionu strukturu za ovaj Akt. Sa druge strane, KIESA je ojačala svoju koordinacionu ulogu u vezi sa Aktom za male biznise. U tom smislu, KIESA je rukovodila procesom procene Akta za male biznise, uključujući dostavljanje dodatnih komentara OECD-u, dana 28. 2. 2017. godine. Prilikom objavljivanja

izveštaja OECD-a koji je planiran krajem ove godine, KIESA će, kao nosilac procesa, koordinirati rad sa nadležnim institucijama, uključujući dodatnu posvećenost sprovođenju preporuka.

b) *Usvajanje konkretnih mera za poboljšanje infrastrukture i standarda kvaliteta*

Ovaj pod-prioritet je u potpunosti sproveden. Sadrži 8 akcije:

- *Redovno unapređivanje i ažuriranje internet stranice, koja će se koristiti kao informaciona platforma putem internet za poslovanja, uključujući i infrastrukturu kvaliteta*
- *Organizovano je 10 radionica u cilju informisanja poslovanja što se tiče kvaliteta infrastrukture i obaveza koje proizilaze iz specifičnog vertikalnog zakonodavstva, uključujući promociju internet stranice kao informacione platforme*
- *Dalji razvoj ljudskih kapaciteta u oblasti infrastrukture kvaliteta, uključujući način putem obuku osoblja (organizacija 30 modula obuke) i organa za procenu usaglašenosti*
- *Usvojenih 1,500 standarda, sa fokusom na usklađene oblasti*
- *Postojeće metrološke laboratorije, snabdevene opremom*
- *Zakon o uslugama, izrađen i konsultovan sa civilnim društvom i drugim relevantnim akterima*
- *Zakon o odobrenim uslugama (delimično prenošenje Direktive 123/EZ o uslugama)*
- *Jedina kontaktna tačka za usluge, uspostavljena i funkcionalna*

Internet stranica MTI-a je redizajnirana i ispunjena podacima tokom 2017. godine. Internet stranica se redovno se ažuriraju novim podacima. U vezi sa radionicama za informisanje poslovanja i drugih aktera u oblasti infrastrukture kvaliteta i obavezama koje proističu iz vertikalnog zakonodavstva, tokom 2017. godine su održani informativni sastanci sa ekonomskim operaterima za novo zakonodavstvo u oblasti liftova i za horizontalno zakonodavstvo za slobodno kretanje robe. Takođe je, u oktobru 2017. godine, održan događaj povodom obeležavanja Svetskog dana za standarde, gde su interesne strane obavestene o najnovijim dostignućima u usvajanju i primeni standarda. Ove akcije su se nastavili i u 2018. godini. U februaru 2018. godine, održana je zajednička radionica Ministarstva za trgovinu i industriju i ovlašćenih Tela za procenu usklađenosti u vezi sa sprovođenjem zakonodavstva u oblasti liftova.

U aprilu 2018. godine, održana je radionica sa predstavnicima Asocijacije opština, MŽSPP-a i MTI-a kako bi diskutovali o konačnom nacrtu Uredbe o bezbednosti liftova u upotrebi. U maju 2018. godine, održan je Svetski dan metrologije, a u junu je održana aktivnost povodom obeležavanja Svetskog dana akreditacije. Takođe je, u maju 2018. godine, održana radionica sa predstavnicima ekonomskih operatera odgovornih za trgovinu igračkama na Kosovu, predstavnici Carine Kosova, Tržišnog inspektorata i Odeljenja za zaštitu potrošača. Tema radionice je bila 'Važnost sprovođenja Uredbe br. 02/2017 o bezbednosti igračaka' u okviru uspostavljanja infrastrukture kvaliteta u Republici Kosovo. U junu 2018. godine, Kosovska agencija za standardizaciju (KAS) je u saradnji sa INDEP-om organizovala sastanak na kome je promovisana uloga i značaj standarda u okruglom stolu „Promocija standarda za lokalne proizvode i sprovođenje SSP-a”.

U vezi sa izgradnjom kapaciteta u oblasti infrastrukture kvaliteta putem neprekidne obuke osoblja, većina akcije su organizovane od strane stranih institucija (uglavnom finansirane i podržane od strane EU-a) u okviru agende za evropske integracije i jačanja kapaciteta zemalja regiona. Tokom 2017. godine, Odsek za infrastrukturu kvaliteta je učestvovao na 4 obuke na teme kao što su mehanizmi nadzora tržišta električne i elektronske opreme (septembar 2017. godine), tehnička pitanja tržišta nadzora električne/ elektronske opreme (avgust 2017. godine), procena regulatornog uticaja u izradi strategija i zakonodavstva (oktobar 2017. godine) i izazovi i mogućnosti u oblasti električne/elektronske opreme (oktobar-novembar 2017). Tokom 2018. godine, službenici iz oblasti infrastrukture kvaliteta su bili na obuci u Švedskoj (maj 2018. godine), razmenili su iskustva sa drugim zemljama regiona u oblasti infrastrukture kvaliteta, učestvovali su na regionalnom forumu za nadzor tržišta u vezi sa primenom standarda ISO/IEC 17025:2017 i učestvovali na konferenciji o zakonskoj metrologiji (maj 2018. godine).

Dok su ostale jedinice, odgovorne za određene oblasti infrastrukture kvaliteta, takođe učestvovala u akcijama za izgradnju kapaciteta. Službenici akreditacije su tokom 2017. godine učestvovali na dve takve akcije za Uredbu 305/2011 o proceni usaglašenosti (februara 2017. godine) i o neakreditovanim telima (u Berlinu, oktobra 2017. godine). Takođe, juna 2017. godine su održane tri obuke i radionice u oblasti nadzora tržišta za Uredbu EU 305/2011, Direktivu 2014/30/EU i regionalni forum za nadzor tržišta. Aprila i novembra 2017. godine su održane regionalne radionice za razmenu iskustava o tržištu naftnih derivata i laboratorija za ispitivanje naftnih derivata. Juna 2017. godine je održana obuka o praktičnoj primeni RAPEX sistema za nadzor tržišta u EU-u.

U oblasti metrologije, u periodu od oktobra do novembra 2017. godine, održane su tri obuke u 2017. godini u oblasti pritiska, merenja zapremine i prenosa Direktive za merenje instrumenata i Direktive NAWI. Tokom 2018. godine, u oblasti metrologije je učestvovalo u 3 međunarodne konferencije, 1 studijskoj posete u Hrvatskoj i obuci za baždarenje opreme zapremine.

U periodu između poslednjeg tromesečja 2016. godine i trećeg tromesečja 2018. godine, usvojeno je ukupno 1,533 standarda. U vezi sa snabdevanjem opremom postojećih metroloških laboratorija, završeno je snabdevanje opremom za 6 laboratorija (pritiska, plemenitih metala, sile, merenje temperature i relativne vlažnosti i laboratoriju vremena i frekvencija), kao i da je kupljena oprema za baždarenje radara i alkometara. Održana je dvodnevna obuka za osposobljavanje osoblja za korišćenje ovih laboratorija. Dok je ove godine kompletirana opremom i laboratorija zapremine i za električna merenja je opremljena dodatnim alatima za baždarenje radara.

Zakon o uslugama je aprila 2017. godine, usvojen i objavljen u Službenom listu, nakon konsultacija sa svim zainteresovanim stranama. Dok je Administrativno uputstvo o načinu funkcionisanja jedinstvene kontaktne tačke (JKT) je, dana 23. marta 2018. godine, usvojeno u Vladi i stupa na snagu godinu dana nakon potpisivanja. S obzirom da je jedinstvena kontaktna tačka internet portal koji je u interakciji sa mnogim drugim institucijama, MTI je u procedurama unutrašnjih konsultacija sa drugim institucijama u vezi sa aranžmanima oko ove tačke.

c) Prezentacija programa i instrumenata izvoza radi pomoći MSP-a da se integrišu u globalne lance vrednosti kako bi podržali njihovu internacionalizaciju

Ovaj pod-prioritet nije u potpunosti sproveden. Sadrži 3 akcije: 2 su u potpunosti sprovedene i 1 je u toku.

Sprovedene akcije:

- Poslovanja, podržana kako bi se povećala usklađenosti njihovog proizvoda (sertifikacija proizvoda) i njihova internacionalizacija
- Kosovo se pridružuje Evropskoj mreži preduzetništva

Akcije u toku:

- Kosovo učestvuje u programu COSME za podršku MSP-a u olakšavanju pristupa finansijama, poboljšanju pristupa tržištima i jačanju konkurencije i preduzetničke kulture

Što se tiče podrške poslovanjima kako bi se povećala usaglašenost njihovih proizvoda, odnosno sertifikacija proizvoda, nedavno su izabrane četiri kompanije koje su ispunile uslove i sada se očekuje potpisivanje sporazuma za nadoknadu.

MTI je pregovarao u ime Vlade i potpisao sporazum za učešće Kosova u programu „Konkurencija malih i srednjih preduzeća (COSME)”. Skupština je ratifikovala Sporazum i u Službenom listu je objavljen avgustu 2018. godine. Takođe, prošlog meseca je MTI, odnosno Vlada, imenovala kontaktnu osobu za ovaj Sporazum. Dok je marta 2018. godine održana radionica uz podršku instrumenta EU-a za tehničku pomoć, TAIEX, gde je data informacija o programima koji su podržani od strane programa, kriterijumi za

kvalifikaciju i procedure aplikacije. Sa Evropskom komisijom se razmatra procedura u vezi sa članstvom u Evropskoj mreži preduzetništva.

d) Usvajanje mera za produbljivanje i proširenje finansijskog posredovanja u cilju povećanja pristupa MSP-a finansijama

Ovaj pod-prioritet nije u potpunosti sproveden. Sadrži 2 akcije: 1 je u potpunosti sprovedena i 1 je u toku 1.

Sprovedena aktivnost:

- *Uvođenje u funkciju Kosovskog fonda za kreditno jemstvo (KFKJ)*

Akcije u toku:

- *Usvajanje Zakona o bankama, mikrofinansijskim institucijama i nebankarskim finansijskim institucijama*

Tokom 2017. godine je osnovana radna grupa za izradu Nacrta zakona o bankama, mikrofinansijskim institucijama i nebankarskim finansijskim institucijama, koja je izradila Nacrt zakona. Februara 2018. godine su održane javne konsultacije sa zainteresovanim stranama, dok je aprila 2018. godine Vlada usvojila nacrt zakona. Prosleđen je Vladi na odobravanje i usvojen je od strane Vlade. Trenutno, Nacrt zakona je u junu 2018. godine prošao prvo čitanje i trenutno je u procesu razmatranja i usvajanja u parlamentarnim komisijama Skupštine Kosova.

Kako bi se pomoglo pristupu finansijama za poslovanja, osnovan je i funkcionalizovan Kosovski fond za kreditno jemstvo. Fond daje garancije za iznos do 50% glavnice kredita za MMSP-e. I dugoročni investicioni krediti i krediti za finansiranje obrtnog kapitala se kvalifikuju za pokriće jemstva. Do septembra 2018. godine, Fond je izdao 1,657 kredita lokalnim poslovanjima u iznosu od 63.6 miliona evra. Glavni sektori koji su podržani od strane Fonda su veleprodaja i maloprodaja (43%), usluge (26%), proizvodnja (18%), građevina (7%), poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo (7%).

2.5. Dalji razvoj nekih sektorskih statistika, ključnih za kreiranje politike u oblasti nacionalnih računa, poslovnih statistika, energetske i socijalnih statistika

Ovaj prioritet je u potpunosti sproveden. Sadrži 5 akcije:

- *Kašnjenja u objavljivanju odgovarajućih smanjenih godišnjih i tromesečnih BDP-a i statistika računa Vlade, uključujući i blagovremeno objavljivanje finansijskih statistika Vlade*
- *Izrada i objavljivanje poboljšanih kratkoročnih poslovnih statistika (obim industrijske proizvodnje i indeks cena)*
- *Poboljšani rezultati iz statistika anketa o radnoj snazi, distribuirani na tromesečnoj osnovi i njihov kvalitet*
- *Izvršena anketa o prihodima i uslovima života*
- *Objavljivanje smanjenih statistika energije i godišnje statistike energetske efikasnosti, izrađenih u skladu sa međunarodnim standardima*

Od usvajanja AP-a ERA, ASK je napravio značajan napredak u vezi sa akcijama predviđenim u okviru PER-a, kako sa kvantitativnog, tako i sa kvantitativnog gledišta. U ovom trenutku je započelo objavljivanje nacionalnih računa na tromesečnoj osnovi i skraćivanje vremenskih rokova za BDP na godišnjoj osnovi sa T+11 meseci, što je bilo u 2016. godini, na T+9 meseci, u 2018. godini, što je standard koji zahteva Eurostat. Dakle, sada se godišnji Bruto domaći proizvod objavljuje u roku od T+9 meseci, a tromesečni BDP u roku od T+90 dana (koliko se objavljuje i u zemljama EU-a). U 2016. godini, tromesečni računi Vlade nisu uopšte objavljeni. Sada se godišnji i tromesečni računi Vlade Kosova objavljuju prema planu i kalendaru. Objave se zasnivaju na metodologiji ESA 2010.

Tabela 1. Napredak u vremenskim rokovima tokom godina

Aktivnost/godina	2016. godina	2017. godina	2018. godina
Godišnji BDP	T+10 meseci	T+ manje od 10 meseci	T+ 9 meseci
Tromesečni BDP	T+103 dana	T+90 dana	T+90 dana
Godišnji računi Vlade	T+6 meseci	T+6 meseci	T+6 meseci
Tromesečni računi Vlade	Nisu objavljeni	T+ 105 dana	T+90 dana

Što se tiče nekih kratkoročnih poslovnih statistika, u periodu od 1. januara do 30. septembra 2018. godine, ASK je po prvi put objavio „Indeks obima industrijske proizvodnje” za prvo tromesečje 2018. godine sa osnovom 2017. godine (2017=100) i za drugo tromesečje 2018. godine na osnovu plana i kalendara rada.

U vezi sa podacima ankete o radnoj snazi, iz godine u godinu je ostvarivan napredak u poboljšanju istraživanja tržišta rada, smanjujući vremenske rokove na godišnjim osnovama i povećavajući kvalitet podataka. Tokom ovog vremenskog intervala, odnosno 2017. godine, ASK je započeo sa objavljivanjem podataka za tržište rada i na tromesečnoj osnovi sa rokom objavljivanja manjim od T+90 dana. Najnoviji izveštaj je objavljen na vreme prema godišnjem planu i kalendaru za 2018. godinu. Dana 17. septembra 2018. godine su objavljeni rezultati za drugo tromesečje 2018. godine.

Anketa o prihodima i uslovima života (SILC), se po prvi put odvija na Kosovu. Ovom anketom se mere nivo i uslovi života na Kosovu. Tokom 2014. godini je razvijena kao pilot anketa, planirajući objavljivanje rezultata u 2017-2018. godini. Zbog uticaja spoljašnjih faktora (odlaganje potpisivanja Ugovora između SB-a i institucija Republike Kosovo) anketa nije mogla da počne da se sprovodi na terenu. Međutim, ove godine, istraživanje je sprovedeno nakon što su upitnici su pripremljeni i završili su istraživanje i prikupljanje podataka sa terena u periodu od maja do jula 2018. godine. Konačni izveštaj će biti objavljen u drugoj polovini 2019. godine. Predviđeno je da se podaci šalju Eurostat je u novembru 2019.

U oblasti statistika energije, objavljivanje podataka energetske stanja je počelo 2009. godine, delimično u skladu sa Uredbom o energiji Eurostat-a, dok je od 2014. godine, ovo objavljivanje u potpunosti usaglašeno sa zahtevima Eurostat-a. ASK je od 2010. godine započeo sa objavljivanjem statistika energije na tromesečnoj osnovi. Rok za objavljivanje ovih podataka na tromesečnoj osnovi se postepeno skraćuje od strane ASK-a sa T+90 u 2010. godini na T+45 u 2018. godini. Podaci za drugi tromesečje 2018. godine su objavljeni 15. avgusta 2018, dakle u roku T+45 dana.

Što se tiče statistika za energetske efikasnosti, ASK je 2018. godine započeo sa njihovim objavljivanjem za referentni period od 2011-2016 u sektorima domaćinstva i industrije, dok su za 2020. godinu planirani sektora usluga i transporta. Statističko objavljivanje o energetske efikasnosti je izvršeno 9. marta 2018. godine, u skladu sa godišnjim planom i kalendarom za 2018. godinu.

2.6. Poboljšanje regionalne povezanosti

- a) Sprovođenje pojedinačnih javnih investicionih projekata sa prioritetom, posebno usvajanjem revidiranog izveštaja o sprovođenju investicione klauzule, na osnovu „Prioritetne liste infrastrukturnih projekata”
- b) Sprovođenje svih preostalih „mekih mera” povezivanja i odgovarajućih reformi politika o transportu i energiji

Ovaj pod-prioritet nije u potpunosti sproveden. Sadrži 19 akcije: 8 je u potpunosti sprovedeno i 11 je u toku.

Sprovedene akcije:

- Vlada usvaja revidirani izveštaj o sprovođenju investicione klauzule
- Broj finansijskih sporazuma, koje je Skupština ratifikovala u vezi sa projektima u okviru investicione klauzule
- Sekundarno zakonodavstvo koje proizilazi iz primarnog u energetske sektoru
- Neregulisane cene energije:
 - Pravilo o utvrđivanju cena operatera distribucionog sistema (Pravilo o cenama ODS-a),
 - Pravilo o utvrđivanju cena javnog snabdevača električnom energijom (Pravilo o cenama JSEE-a),
 - Pravilo o utvrđivanju cena operatora prenosnog sistema i tržišta (Pravilo o cenama OPS-a/OT-a),
- Novi snabdevači električne energije, načinjeni
- Mrežni kodeks KOSTT-a, usklađen sa kodeksom ENTSO-E-a
- Otvaranje transportnog tržišta
- Povećanje efikasnosti procedura prelaska granice

Akcije u toku:

- Uspostavljanje zajedničkog energetskeg tržišta sa Albanijom
- Uspostavljanje tržišta energetske deonice sa Albanijom – KOSTT (dan ranije i u toku dana)
- Sprovođenje Sporazuma između KOSTT-a-EMS-a
- Sprovođenje Strategije reforme železnice
- Stvaranje konkurentnog, pouzdanog i bezbednog sistema što se tiče transporta
- Poboljšanje bezbednosti na putu. Cilj je smanjenje nesreća za 20% u odnosu na 2014. godinu
- Olakšavanje trgovine i transporta
- Uspostavljanje inteligentnog transportnog sistema (ITS) na glavnoj mreži
- Uspostavljanje funkcionalnog sistema održavanja, obezbeđujući da nijedan deo ne ude u lošem/vrlo lošem stanju
- Efektivni sporazumi o graničnom prelazu
- Sprovođenje Strategije za integrisano upravljanje granicom (IUG)

Glavni događaji koji se odnose na otvaranje energetskeg i transportnog tržišta, usklađujući nacionalno zakonodavstvo i politike sa onima EU-a, ali i ulažući u infrastrukturne projekte koji strateški doprinose poboljšanju regionalne interkonekcije.

Što se tiče sprovođenja pojedinih javnih investicija prioriteta projekata, usvajajući revidirani izveštaj o sprovođenju investicione klauzule, na osnovu „Prioritetne liste infrastrukturnih projekata”, Ministarstvo finansija i Centralne banke Kosova su početkom 2015. godine započeli razgovore sa Međunarodnim monetarnim fondom o mogućnosti pregovora novog programa sa ovom institucijom, gde će se putem ovog programa preduzeti niz akcije za podršku fiskalnih, finansijskih i strukturnih reformi Vlade.

Neodvojivi deo razgovora sa MMF-om je bila potreba za opuštanjem fiskalnog pravila koje ograničava budžetski deficit, a samim tim i zajma za finansiranje javnih investicionih projekata. Ova promena fiskalnog pravila pregovaranog sa MMF-om, sada poznato kao klauzula za investicije, važi samo za kapitalne investicije koje se finansiraju od strane raznih MFI-a i donatora, u skladu sa kriterijumima predviđenih zakonom. Sporazum sa MMF-om predviđa pripremu izveštaja o razvoju klauzule o

investicijama. Klauzula o investicijama je predviđena u okviru Zakona br. 03/L-048 o upravljanju javnim finansijama, izmenjen i dopunjen Zakonima br. 03/L-221, br. 04/L-116, br. 04/L-194 i br. 05/L -063.

Do sada je Vlada objavila četiri izveštaja o investicionoj klauzuli. Prvi izveštaj investicione klauzule je usvojen marta 2016. godine u Vladi Republike Kosovo, gde je predstavljen pravni osnov o mogućnosti finansiranja razvojnih projekata Vlade Republike Kosovo putem zaduživanja države na budžetski deficit od 2%, otkrivajući i opšti opis svakog projekta sa Liste projekata, koja sadrži ukupno osam (8) projekata. Dalje, ostali izveštaji su nastavili ažuriranje liste: jun 2016. godine (16 projekata), mart 2017. godine (19 projekata), a konačni izveštaj o sprovođenju klauzule za investicije je od strane Vlade usvojen aprila 2018. godine.

Tokom periodu od 2017. do 2018. godine, Skupština Kosova je ratifikovala 7 Sporazuma o kreditu koji pokrivaju finansiranje sledećih projekata, a koji su deo Klauzule za investicije:

1. Zakon o ratifikaciji finansijskog protokola između Vlade Republike Kosovo i Vlade Republike Francuske i Sporazuma o zajmu za sprovođenje finansijskog protokola između ministarstva finansija Republike Kosovo i Natixis-a
2. Zakon br. 05/L-157 o ratifikaciji Sporazuma o finansiranju projekta za bezbednost voda i zaštitu kanala Ibar-Lepenac, između Republike Kosovo i Međunarodnog udruženja za razvoj
3. Zakon br. 06/L-017 o ratifikaciji finansijskog Sporazuma za projekat za razvoj konkurentnosti i spremnosti za izvoz između republike Kosovo i udruženja za međunarodni razvoj
4. Zakon br. 06/L-018 o ratifikaciji finansijskog Sporazuma za dodatno finansiranje projekta za poljoprivredu i ruralni razvoj između Republike Kosovo i Međunarodnog udruženja za razvoj
5. Zakon br. 06/L-063 o ratifikaciji Sporazuma o zajmu između Vlade Republike Kosovo i Evropske banke za obnovu i razvoj, za projekat autoputa Kijevo – Zahać
6. Zakon br. 06/L-098 o ratifikaciji Sporazuma o zajmu između Republike Kosovo i Evropske investicione banke za projekat autoputa Priština – Peć, segment Kijevo – Zahać
7. Zakon br. 06/L-112 o ratifikaciji finansijskog Sporazuma između Republike Kosovo i Međunarodnog udruženja za razvoj za projekat digitalne ekonomije Kosova.

U okviru usvajanja sekundarnog zakonodavstva koje proističe iz trećeg energetskog paketa tokom perioda 2017. i 2018. godine, usvojeno je osam (8) AU i jedna Uredba, većina iz oblasti obnovljivih izvora energije. Takođe su usvojena pravila za utvrđivanje cena operatora distributivnog sistema, javnih snabdevača električne energije i operatora prenosnog sistema i tržišta, koji obezbeđuju pravni osnov za otvaranje tržišta i poboljšavaju uslove za operacionalizacije zajedničkog tržišta.

Tokom perioda sprovođenja ERA 1, licencirano je šest novih dobavljača električne energije u Republici Kosovo: „Kesco“ AD; „Hep-KS“ DOO; „Gsa energy“ DOO; „Sharrcem“ DOO; „Jaha Company“ DOO i „Future energy trading and exchange dynamics“ DOO, koji omogućavaju povećanje rešenja krajnjim potrošačima za kupovinu električne energije.

Usklađivanje mrežnog kodeksa KOSTT-a sa kodeksom ENTSO-E-a se smatra završenim postupkom. Na osnovu odluka donetih od strane Više stalne grupe energetske zajednice, KOSTT je najpre preneo odgovarajuće odredbe Pravilnika 2016/1388 i Pravilnika 2016/631 u mrežni kodeks KOSTT-a, čime je omogućen pravni osnov za olakšavanje prenosa i pristupa mreži električne energije. Proces prenosa ova dva kodeksa/direktiva od strane KOSTT-a je završen. Nacrt verzije sa odgovarajućim prenosima ovog Kodeksa je odobren od strane Komisije za upravljanje operativnim kodeksima (KUOK) i RUE-a.

U sektoru transporta, Kosovo je otvorilo tržište železnice za sve železničke kompanije (operateri železničkog transporta). Na taj način je privatni operater „Railtrans“ licenciran i sertifikovan od strane Regulativnog autoriteta železnica (RAŽ) i ova kompanija je 2017. godine počela da železničkim transportom robe. Što se tiče ispunjavanja pravnog okvira, do sada je usvojen značajan broj akata sekundarnog zakonodavstva (pet (5) A-a i sedamnaest (17) Uredbi), koje unapređuju otvaranje

transportnog tržišta. Jedan od najnovijih događaja u ovom pogledu je usvajanje Zakona br. 06/L-109 o ratifikaciji Sporazuma o transportu od strane Skupštine Republike Kosovo, dana 31. 10. 2018. godine.

Kako bi olakšala trgovina i pružanje najboljih usluga poslovanjima, Ministarstvo trgovine i industrije, u saradnji sa stručnjakom angažovan od strane IFC-a/USAID-a, je završilo prvu fazu sastanaka sa odgovarajućim institucijama, gde su identifikovane sve licence, naknade i isplate na snazi. S tim u vezi, zahtevano je obrazloženje za postojanje licence i isplate, uključujući primenjeni iznos; da se pokaže da li su dozvole zasnovane na evropskoj praksi i po kojoj osnovi su utvrđeni iznosi. U međuvremenu je osnovan Vodič za međunarodnu trgovinu na Kosovu (internet stranica) koji ima za cilj da pruži informacije izvoznicima i uvoznicima robe na Kosovu za obavljanje trgovinskih transakcija, kao i da detaljno shvate specifične procedure ili procese u vezi sa izvozom/uvozom robe.

Osim toga, 28. juna 2016. godine je potpisan Memorandum o saradnji između graničnih službi (carina, Agencija za hranu i veterinu i Agencije za medicinske proizvode i opremu), gde se putem ovog memoranduma predviđa razmenu podataka tokom carinjenja robe.

Carina Kosova je tokom 2016, 2017. i 2018. godine bila je usredsređena na olakšavanje trgovine i pojednostavljivanje carinskih procedura. Ova činjenica se najbolje dokumentuje u izveštaju predstavljenom od strane Svetske banke u 2019. godini, gde je pokazatelj „Trgovina van granica” koji se odnosi na carinu, zabeležio porast od osam pozicija, a u analizama od 2013. godine do danas, položaj naše zemlje u ovom indikatoru zabeležio porast sa 122. na 51. poziciju, porast od 70 mesta, kao rezultat stalne posvećenosti Carine Kosova za olakšavanje poslovanja.

Carina Kosova je preduzela neke korake ka olakšavanju kontrole izvoza, uvođenjem u upotrebu pojednostavljenih izvoznih procedura. Sada poslovanja ovog pojednostavljenja imaju koristi u uštedi vremena, troškova izvoza i uklonjene su birokratske prepreke. Svaka carinski region ima dežurnu jedinicu koji pruža usluge izvoza 24 sata dnevno.

Carine Kosova su nastavile da ažuriraju svoje zakonodavstvo što ima direktan uticaj na olakšavanje trgovine. Tokom 2017. godine, AU br. 38-2017 u davanju ovlašćenja za dobijanje statusa ekonomskog operatera. Ovo AU definiše kriterijume koje treba poštovati za dobijanje statusa ekonomskog operatera.

U ovom periodu su usvojene smernice koje sprovode ZCA kao AU za izmenu i dopunu AU-a 2010 za fiskalne markice za alkoholna pića, AU ovlašćenih izvoznika itd.

Takođe je usvojeno unutrašnje Administrativno uputstvo Carine br. 49/2018 koje je izmenilo i dopunilo AU br. 69/2009 o ovlašćenju za skladišta akciznih proizvoda koji se na to odnose i ovlašćenje za upravu skladištem akciznih proizvoda; pri čemu je izvršeno olakšanje proizvođaču - izvozniku i uvozniku u vezi sa kretanjem akciznih proizvoda sa odloženim porezima do stavljanja u slobodan promet.

Januara 2018. godine, dana 18. 1. 2018. godine, usvojena je i stupila je na snagu unutrašnja Smernica br. 46/2018 u vezi sa „Primenom selektivnih kontrola carinskog poslovanja”, koji formalizuje i podstiče povećanu efikasnost i efektivnost izbora, usredsređujući se na opterećenje sa najvećim rizikom i stvara uslove za ubranu proceduru carinjenja za legitimnu trgovinu gde rizik je najmanji, u skladu sa Međunarodnom konvencijom pojednostavljenja i usklađivanja procedura - Prečišćena konvencija iz KJOTOA, kao i najbolje evropske prakse predviđene u plavom dokumentu ili „CUSTOMS BLUEPRINT”.

Odbor za upravljanje rizicima je usvojio promene na osnovu preporuka Sektora za analizu rizika u vezi sa pristupom kanalima, što je rezultiralo kvalitetnijim izborima. Dok je 2017. godine u crvenom kanalu (*kontrola dokumentacije i fizička kontrola*) kanalizovano 31% pošiljki, nakon intervencije ovaj kanal je zabeležio pad na 20% pošiljki. Tokom 2017. godine je bila opterećena i kontrola dokumentacije iz selekcije u žutom kanalu (*kontrola dokumenta*), koje je 2018. godine zabeležila pad sa 51% na 24%. Preostali deo je kanalizovan

u zelenom kanalu (*pošiljke koje nisu predmet nikakve kontrole*), koji je dostigao vrednosti sa 16% na 45%, kao i u plavom kanalu (*pošiljke koje mogu biti predmet kontrole nakon uvoza*) koji je zabeležio porast sa 1% u 2017, na 10% u 2018. godini.

Što se tiče modula e-plaćanja, od septembra 2015. godine, Carina Kosova je počela da primenjuje elektronska plaćanja (e-plaćanja). Ovaj postupak omogućava elektronsku potvrdu plaćanja od banke, a kao rezultat proces je ubrzan sa 30 minuta na 10 sekundi.

Carina Kosova je postigla da imamo oko 152 aplikacija sistema *online* u registru izvoznika za zemlje EFTA, REX sistem. Završen je sertifikat za OEO-e i logo programa OEO-a, a ove godine se očekuju prve aplikacije iz poslovne zajednice.

2.7. Povećanje energetske sigurnosti i usvajanje sveobuhvatne strategije za energiju za period 2017-2026

- a. Uspostavljanje modaliteta vlasništva za Kosovo B i za nove investicije u proizvodnju energije i stavljanja van pogona Kosova A
- b. Usvajanje ažuriranog akcionog plana o obnovljivim resursima
- c. Procena najboljih modaliteta za uspostavljanje mehanizama za finansiranje energetske efikasnosti i mera za zaštitu životne sredine u javnom i stambenom sektoru, kao i podsticanje pune primene postojećih inicijativa, kao što je Regionalni program za efikasnost

Ovaj pod-prioritet nije u potpunosti sproveden. On sadrži 13. akcije: 10. su potpuno sprovedene i 3. u toku sprovođenja.

Sprovedene akcije:

- Usvajanje sveobuhvatne strategije za energiju za period 2016-2025
- Odluka o modalitetima vlasništva Kosova B
- Nove investicije u proizvodnju energije
- Zadnji rok za stavljanje van pogona Kosova A
- Drugi izveštaj o toku sprovođenja Nacionalnog akcionog plana za OIE
- Misija TAIEX-a za procenu modaliteta mehanizma finansiranja za EE i životnu sredinu
- Nacrt zakona br. 06/L-079 o energetske efikasnosti
- Usvajanje akcionog plana 2016-2018 o energetske efikasnosti
- Usvajanje zakona o energetskom učinku u zgradama
- Uredba o inspekciji sistema grejanja i opreme za klimatizaciju

Akcije u toku:

- Usvajanje ažuriranog akcionog plana o obnovljivim resursima
- Uredba o utvrđivanju minimalnog energetskog učinka u novim stambenim zgradama, zgradama pod restauracijom i drugim vrstama stambenih zgrada
- Uredba o sertifikatu energetskog učinka za nove zgrade i ostalih zgrada

Glavni događaji u okviru prioriteta u pitanju odnosi se na povećanje sigurnosti snabdevanja električne energije kroz poboljšanje zakonodavstva, politika kao i investicije u obnovljive izvore energije, energetske efikasnost i mere za zaštitu životne sredine. U tom smislu, napredak je postignut u usvajanju strategije za energiju 2017-2026 od strane Skupštine dana 26. januara 2018. godine, čiji je cilj stvaranje uslova za pouzdano i bezbedno snabdevanje energijom kroz razvoj proizvodnih kapaciteta, prenosa i distribucije, integracije na regionalnom tržištu energije, efikasnije korišćenje energije i obnovljivih izvora energije, kao i zaštitu životne sredine. Da bi se osiguralo sprovođenje Strategije, 17. jula 2018. godine sa Odlukom br. 01/57 usvojen je i Program sprovođenja strategije za energiju za vremenski period 2018-2020.

U cilju rešavanja ekoloških problema od stare tehnologije za proizvodnju energije dana 20. oktobra 2017. godine je doneta odluka (od strane premijera) o vlasništvu TE 'Kosovo B', pri čemu TE 'Kosovo B' će biti u

javnom vlasništvu (najmanje 51% deonica) u narednih 10. godina, pri čemu se omogućavaju investicije u tom pravcu.

Takođe, tokom ovog perioda došlo je do napretka u investiranju u proizvodnju energije iz obnovljivih izvora. Do sada, instalirane su šest (6) hidroelektrana ukupnog kapaciteta od 30,5 MW (uključujući HE Brezovica koja je počela sa radom 19. aprila 2017. godine, sa instaliranom snagom od 2,1 MW). Dva (2) fotonaponska panela su već u funkciji sa ukupnom snagom od 0,6 kW; i u okviru drugog izvora energije-vetra, počela je da radi jedna vetrenjača snage 1,35 MW.

U tom smislu, tokom 2018. godine izdata su tri konačna ovlašćenja za:

1. 16. projekata za hidroelektrane snage od 61,9 MW;
2. Četiri (4) projekata za solarnu energiju snage 9,4 MW; i
3. Jedan (1) projekat za energiju vetra snage 32,4 MW.

Prema strategiji za energiju 2017-2026 usvojenoj 26. januara 2018. godine, godina za stavljanje van pogona TE Kosova A ostaje onaj kada će početi sa radom novi proizvodni kapaciteti, što se očekuju da to bude 2023. godina. Drugi izveštaj o toku sprovođenja Nacionalnog akcionog plana za obnovljive izvore energije (OIE) je pripremljen početkom 2017. godine. Putem ovog izveštaja se daju detaljni podaci o korišćenju obnovljivih izvora energije (fotovoltične energije, čvrste biomase, vetra, postojećih hidroelektrani) na Kosovu kako bi se postigao cilj od 25% proizvedene od OIE-a do 2020. godine, što služi za definisanje mera za bolje planiranje u okviru ažuriranog akcionog plana o obnovljivim izvorima.

U okviru uspostavljanja mehanizama za finansiranje energetske efikasnosti i mera za zaštitu životne sredine tokom 2017. sprovedene su dve misije TAIEX-a, sa stručnjacima iz Slovenije koji su dali različite modalitete finansiranja dotičnih mera. Izveštaj i preporuke proizašle iz obe misije su diskutovani između relevantnih aktera kao što su MSPP, MER, MEI i MF. U tom smislu, nacrt zakona o energetske efikasnosti je usvojen od strane Skupštine 11. novembra, 2018. godine. Ovaj nacrt zakona se očekuje da bude na dnevnom redu za konačno usvajanje od strane Skupštine i preko ovog nacrt zakona uključuje se i pitanje osnivanja Fonda za energetske efikasnost, preko kojeg se stvaraju mehanizmi za finansiranje u energetske efikasnost. Štaviše, 2. avgusta 2017. godine Vlada je usvojila Akcioni plan o energetske efikasnosti 2016-2018.

Što se tiče poboljšanja energetske efikasnosti u zgradama, dana 1. decembra, 2016, Zakon o energetske efikasnosti zgrada je usvojen od strane Skupštine Kosova i potpisan od strane predsednika 15. decembra 2016. godine. Svrha zakona je promovisanje poboljšanje učinka energije u zgradama, uzimajući u obzir spoljašnje i lokalne klimatske uslove kao i zahteve za unutrašnju klimu i ekonomičnost. Zakon takođe utvrđuje zahteve za opšti okvir za nacionalnu metodologiju obračuna integrisanog energetske učinka zgrada i njihovih jedinica. U cilju ispunjenja sekundarnog pravnog okvira u tom pogledu, 27. februara 2018. godine stupila je na snagu Uredba o inspekciji sistema grejanja i uređaja za klimatizaciju. S obzirom da samo tri od predviđenih postupaka u okviru ovog prioriteta do sada nisu uspeli da budu ispunjeni, i činjenica da se očekuje da će biti ispunjeni do kraja ove godine, možemo reći da ovaj prioritet je u velikoj meri rešen.

2.3. Stub 3: Zapošljavanje i obrazovanje

3.1. Usvajanje i sprovođenje Strategije sektora za zapošljavanje i socijalnu politiku 2015- 2020 i usvajanje akcionog plana 2017-2018 za sprovođenje strategije

Ovaj prioritet je u potpunosti sproveden. On sadrži 3. akcije:

- *Strategija sektora je izrađena i konsultovana sa relevantnim zainteresovanim stranama, uključujući i donatorsku zajednicu.*
- *Usvojeni su strategija sektora i njen akcioni plan.*
- *Budžet za sprovođenje strategije je odvojen.*

Strategija sektora 2018-2021 i njen akcioni plan 2018-2020, su usvojeni od Vlade 28. februara 2018. Prethodno, strategija je konsultovana sa relevantnim akterima, uključujući i donatorsku zajednicu, a budžet za njeno sprovođenje je u skladu sa predviđenim planom i odvojena sredstva donatora. U toku smo procesa praćenja prvog šestomesečnog perioda, gde smo pripremili početni izveštaj o statusu obavljanja akcije.

3.2. Poboljšanje mogućnosti zapošljavanja:

- a) Stvaranje akcionog plana za rešavanje nezaposlenosti mladih na osnovu procene izazova i fokusiranjem na poboljšanje rezultata obrazovanja i podržavanje sa prelaska iz škole na posao*
- b) Preduzimanje mera za povećanje učešća žena na tržištu rada*

Ovaj prioritet je u potpunosti sproveden. On sadrži 6 akcije:

- *Izrađen je akcioni plan sa jasnim pokazateljima za rešavanje nezaposlenosti mladih*
- *Nacrt akcionog plana je konsultovan sa relevantnim zainteresovanim stranama, uključujući i donatorsku zajednicu*
- *Usvojen je akcioni plan sa jasnim pokazateljima za rešavanje nezaposlenosti mladih*
- *Povećana je pomoć za žene primljen od službe za zapošljavanje*
- *Nacrt analize prepreka za zapošljavanje žena je vršen u konsultaciji sa relevantnim zainteresovanim stranama*
- *Korišćenje analize za razvijanje odgovarajućih mera za poboljšanje ženske nezaposlenosti*

Akcioni plan za rast zapošljavanja mladih 2018-2020, odobren je od Vlade 4. januara 2018. godine, koji je konsultovan sa odgovarajućim akterima, uključujući i donatorsku zajednicu. U saradnji sa drugim institucijama koje su uključene započeo je proces gde je pripremljen početni izveštaj o statusu sprovođenja akcije.

Što se tiče povećanja pomoći za žene iz službe za zapošljavanje, vršeno je utvrđivanje ciljeva za povećanje zapošljavanja ženskog roda. Tokom 2017. godine oko 35,4% ili 3,181 slučajeva posrednika preko zavoda za zapošljavanje za redovno zapošljavanje i aktivne mere na tržištu rada su bile žene. Uključivanje žena u aktivnim merama tržišta rada (subvencije u zaradi, javni radovi, samo-zapošljavanje, praksa, obuka na poslu i stručno osposobljavanje) u prvoj polovini 2018. godine je 2,042 korisnice.

Što se tiče analize prepreka za zapošljavanje žena, Korporacija izazova milenijuma (MSS) objavila je sveobuhvatnu nacionalnu anketu, gde se obuhvata i pitanje nezaposlenosti žena. Rezultati ovog istraživanja će se koristiti i od strane MRSZ-a za izradu politika zapošljavanja i stručnog usavršavanja.

3.3. Sigurnost primene zakona o agenciji za zapošljavanje, posebno kroz funkcionisanja agencije za zapošljavanje i raspodele potrebnog budžeta kako bi se osiguralo da je u stanju da pokrene aktivne mere na tržištu rada sa oipljivim rezultatima.

Ovaj prioritet je u potpunosti sproveden. On sadrži 3. akcije:

- Realizacija procene potreba tržišta rada (uključujući i stručno osposobljavanje i usavršavanje)
- Izbor direktora Agencije za zapošljavanje i Savetodavnog odbora je završen a poslovnici rada za Agenciju za zapošljavanje su usvojeni.
- Aktivne mere tržišta rada su sprovedene od strane Agencije za zapošljavanje (pozivi za apliciranje su pokrenuti, finansijska podrška je pružana na osnovu rezultata poziva)

Pored sveobuhvatnog istraživanja o preprekama za zapošljavanje na tržištu rada sprovedeno od strane Korporacije izazova milenijuma, je vršeno i istraživanje "Zapošljavanje nakon stručnog osposobljavanja" o kandidatima koji su završili obuku u centrima za stručno osposobljavanje i stanja koliko od njih je zaposleno posle osposobljavanja.

Generalni direktor Agencije za zapošljavanje izabran je 5. aprila 2017. godine. Članovi Savetodavnog odbora Agencije za zapošljavanje su imenovani, a 31. jula 2018. odobrena je Uredba Agencije za zapošljavanje.

Tokom 2017. godine, aktivne mere tržišta rada sprovedene su od strane Ministarstvo rada i Agencije za zapošljavanje. Pozivi za aplikacije su pokrenuti, finansijska podrška je data na osnovu rezultata poziva. U programima i projektima koji podržavaju aktivne mere tržišta rada posredovano je ukupno: **9,173** tražilaca posla, od kojih su **3,181** žene, dok **5,992** muškaraca. Uključivanje nezaposlenih i onih koji traže posao u aktivne mere na tržištu rada samo za period januar-jun 2018 u programima subvencije u plate, u javnom radu, samo-zapošljavanje, praksa, obuka na posao i stručnu osposobljavanje su koristili **1,140** osoba, među njima **371** žene **769** muškaraca.

3.4. Usvajanje preostalog zakonodavstva koji pružaju osnovu za reformu politika u sektoru obrazovanja

Ovaj prioritet nije u potpunosti sproveden. On sadrži 3. akcije: 1. je u potpunosti sprovedeno a 2. su u toku sprovođenja.

Sprovedene akcije:

- Nacrt zakona o regulisanim profesijama na Kosovu, je usvojen

Akcije u toku:

- Razmatrani nacrt zakon o visokom obrazovanju, usvojen
- Strateški plan za obrazovanje na Kosovu 2017-2021 usvojen je od strane Vlade a potreban budžet je odvojen da se obezbedi njegovo sprovođenje

Krajem 2017. godine osnovana je radna grupa za izradu Nacrta zakona o visokom obrazovanju. Nacrt zakona o visokom obrazovanju je završen i prošao je sve neophodne procedure. Očekuje se dobijanje mišljenja iz MF-a i MEI-a a onda da se prosledi Vladi na usvajanje.

Dok Zakon br. 05/L-066 o regulisanim zanimanjima je usvojen od Skupštine novembra 2016. godine. U decembru 2016. godine Vlada je usvojila strateški plan obrazovanja 2017-2021. Plan se primenjuje od januara 2017. godine sa budžetskim deficitom od oko 44,38 miliona evra. Još nisu obezbeđena sredstva za pokrivanje ovog finansijskog jaza.

3.5. Poboljšanje kvaliteta obrazovanja kroz:

- a. Povećanje pohađanja predškolskog obrazovanja
- b. Realizacija eksterne procene/ procene i ubrzanje sprovođenja novih kurikuluma, uključujući nove udžbenike u pred-univerzitetskom obrazovanju

Ovi pod-prioriteti nisu u potpunosti sprovedeni. Oni sadrže 4. radnje, od kojih 1. Radnja je u potpunosti sprovedena, dok 3. radnje su u toku sprovođenja.

Sprovedene akcije:

- *Okvir osnovnog kurikuluma za pred-univerzitetsko obrazovanje (2011 i 2012) je razmatran i usvojen a rezultati učenja za predmete i razrede su odvijeni u školama*

Akcije u toku:

- *Broj javnih objekata za zbrinjavanje dece uzrasta 0-5. godina je povećan*
- *Osnovni kurikulumi za predškolsko obrazovanje su razvijeni i počela je njihova pilotna faza*
- *Okvir osnovnog kurikuluma pred-univerzitetskog obrazovanja i nastavni plan za razrede i predmete je razmatran i usvojen sa kasnijom primenom u svim školama počevši od školske godine 2017/2018.*

Ministarstvo obrazovanja, nauke i tehnologije ove godine osnovalo je predškolsku ustanovu u opštini Gnjilane sa kapacitetom do 120. dece. Takođe, MONT je osnovao odvojeno odeljenje u Mušutište predškolske ustanove "Fluturat" u Suvoj Reci. Dok u okviru novih osnovnih škola otvorene su 4. predškolska odeljenja. U saradnji sa organizacijom *Save the Children* u ruralnim područjima otvorena su 6. predškolska odeljenja. Samo za 2018. godine licencirano je oko 20. novih predškolskih ustanova, što podrazumeva obuhvatanje oko 1.200 dece.

Što se tiče izgradnje novih javnih objekata za zbrinjavanje dece, stanje je sledeće:

- 1 vrtić u Prištini (počelo se graditi u naselju Kalabrija - finansiranjem EK-a, IPA 2014)
- 6 vrtića u Peći, Skenderaju, Gnjilanu, Obiliću, Glogovcu i Prištini (naselje Dardanija) u toku su angažovanja izrade nacrt projekta (finansiranjem EK-a sa IPA 2016)
- 2 vrtića u opštinama Kačanik i Štimlje, radovi su u toku (finansiranje MONT-a sa IPA 2016)
- 1 vrtić u Orahovcu je u toku izgradnje (sa budžetom MONT-a od 2017. godine)
- 1 vrtić u Prizrenu je u toku ugovaranja u MJU-u (sa budžetom MONT-a od 2017. godine)
- 1 vrtić u Prištini (ugovor o izgradnji je sklopljen, finansiran od budžeta MONT-a od 2018. godine)
- 1 vrtić u Klini (izrađen je nacrt projekta i očekuje se nastavak ugovaranja, sa budžetom MONT-a od 2018. godine).

Podaci pokazuju da u 2016.-2017, uključivanje u predškolsko obrazovanje (3-5. godina) je bilo 33,9%, dok u pred-obrazovnom (5. godina)- 87,6%. Ovo učešće je povećano u 2017-2018 na 36% za predškolski nivo, odnosno 92,4% za pred-obrazovni nivo.

Što se tiče osnovnog kurikuluma za predškolsko obrazovanje, proces za izradu osnovnog kurikuluma je počeo još 2016. godine. Tokom 2018. godine dokument je prošao proces javne rasprave. Nakon usvajanja od strane ministra da bi se nastavio proces završavanja dokumenta osnovnog kurikuluma za predškolsko vaspitanje, radna grupa se očekuje da završi dokument i da izrađuje praktične smernice za pilotiranje i obuku vaspitača. Sve ove akcije prethode pilotiranju dokumenta osnovnog kurikuluma za predškolsko vaspitanje za decu uzrasta 0-5. godina.

Međutim, Okvir kurikuluma pred-univerzitetskog obrazovanja 2011, kao i osnovni kurikulumi za tri nivoa formalnog obrazovanja (I. nivo razred 0,1-5, II. nivo, 6-9 razred, III. nivo, 10-12. razred) su pregledani. Tokom 2017. godine su bili izrađeni predmetni kurikulumi/ programi za pripremne razrede, 1,6. i 10. razred. Ovi programi, zajedno sa okvirom kurikuluma pred-univerzitetskog obrazovanja kao i tri osnovna kurikuluma su počeli sa sprovođenjem u svim školama Kosova u školskoj godini 2017/2018.

Nacrt-predmetni programi za razrede 2, 7, 11, izrađeni 2017. godine, takođe su sprovedeni u svim pilot školama na Kosovu tokom školske godine 2017/2018.

MONT je 2018. godine razmotrilo sve predmetne kurikulume/programe za razrede 0,1,2,6,7,10,11. Predmetni programi za razrede 2, 7 i 11. biće deo reforme i počeli su da se sprovode u svim školama Kosova u novoj školskoj godini 2018/2019. Tokom 2018. godine izrađeni su nacrti predmetnih programa za razrede 3, 8, 12, koji tokom školske godine 2018, započeli su sprovođenje u pilot školama. Pored izrade i pregleda predmetnih programa na albanskom, turskom i bosanskom jeziku za razrede: 0,1,2,6,7,10,11, MONT je izradilo i nacrt programe za albanski jezik za učenike iz ne-albanskih zajednica za razrede 3, 6,10, koji su počeli da se primenjuju u tim školama gde ovaj predmet se izabere od strane učenika. Izrađen je i završni nacrt Okvira kurikuluma za dijasporu u saradnji sa predstavnicima Albanskog instituta za razvoj obrazovanja. Objavljen je konkurs za udžbenike i školski materijal za razrede 0,1,6,10 i 2,7,11.

c. Uspostavljanje mehanizama za procenu i poboljšanje programa početne obuke i u službi nastavnika

Ovaj pod-prioritet nije u potpunosti sproveden. On sadrži 3. akcije: 2. su u potpunosti sprovedene a 1. u toku sprovođenja.

Sprovedene akcije:

- *Mehanizmi za obezbeđenje kvaliteta razvijeni kroz imenovanje koordinatora za kvalitet u školama i uspostavljanje efikasnog sistema za ocenu učinka u školama*
- *Revidirani nacrt zakona o obrazovnom inspektoratu na Kosovu je usvojen od strane Skupštine a inspektori su započeli svoje akcije u dovoljnom broju inspektora i kapacitetima*

Akcije u toku:

- *Agencija za kurikulum, standarde i procenu je osnivana i potpuno funkcionalna.*

Tokom 2017. godine, imenovani su koordinatori za kvalitet u 24. opštine i skoro 200. koordinatora na nivou škole. Uz pomoć twinning projekta, koordinatori su obučeni. Na sva tri nivoa, odnosno centralnom nivou ministarstva, lokalni nivo odeljenja za obrazovanje i nivou škole do sada bio imenovani preko 90% koordinatora kvaliteta u skladu sa uputstvom AU 24/2016. U junu je izabran koordinator kvaliteta u MONT.

U aprilu 2017, usvojeno je Administrativno uputstvo o proceni učinka i smernice za internu procenu nastavnika, koji je stupio na snagu u školama koje sprovedu okvir novog kurikuluma. Do novembra 2017. godine, škole uključene u program su sprovele internu procenu učinka u oblasti kvaliteta škole. Inspektorat i treneri programa podržali su škole vezano njihovih zahteva za prikupljanje podataka od učenika, roditelja i nastavnika i izradu izveštaja.

Tokom 2018. godine planirane su škole koje će podleći procesu procenjivanja od inspektora u svim opštinama na Kosovu. Svaka opština će imati po jednu školu koja će podleći eksternoj procenjivanju. Svrha procene je odražavanje učinka škole prema Okviru za obezbeđenje kvaliteta učinka.

Prema novoj uredbi MONT-a, neće biti osnivanje agencije, nego će se ojačati divizija za standarde procena i praćenje uz vršenje i ovlašćenja predviđenih za agencije. Nacrt zakona o inspektoratu obrazovanja usvojen je od strane Vlade dana 27.12.2017. U julu 2018. godine, Skupština usvaja zakon o inspektoratu obrazovanja.

d. Poboljšanje ukupnog kvaliteta visokog obrazovanja

Ovaj pod-prioritet nije u potpunosti sproveden. On sadrži 2. akcije: 1. u potpunosti sprovedena a 1. je u toku sprovođenja.

Sprovedene akcije:

- *Stvaranje i funkcionalizacija industrijskih odbora*

Akcije u toku:

- *Razmatranje studijskih programa i politika registracije*

Sva savetodavna tela (industrijski odbori) su izradili i potpisali poslovničke rada za njihovo funkcionisanje. Univerzitet u Prištini, u 10. akademskih jedinica, osnovao je 10. savetodavnih tela. Univerzitet primenjenih nauka u Uroševcu osnovao je 1. savetodavno telo. Univerzitet u Đakovici "Fehmi Agani" osnovao je 2. savetodavna tela. Univerzitet „Haxhi Zeka“ osnovao je 3. savetodavna tela. Univerzitet u Mitrovici "Isa Boletini" je u toku izrade poslovnika za savetodavna tela, dok Univerzitet u Gnjilanu je usvojio poslovnik.

Što se tiče razmatranja programa i politika za registraciju, Kosovska agencija za akreditaciju 2017. godine suspendovala je oko 150. programa koji nisu ispunili minimalne kriterijume za obezbeđivanje kvaliteta.

Marta meseca 2018. godine usvojeno je Administrativno uputstvo o kriterijumima i postupcima izbora članova Državnog saveta za kvalitet (DSK) Kosovske agencije za akreditaciju. Prema ovom uputstvu, Državni savet za kvalitet sastoji se od 9. članova. Skupština Republike Kosovo odobrila je izbor članova DSK-a.

Dok u aprilu 2018. godine osnovan je Državni savet za kvalitet, u sastavu od 9. članova, od kojih 6. domaća i 3. međunarodna članova. Od ovih, 4. članova DSK-a su ženskog roda.

Jula meseca, DSK je održao dva sastanka (57. i 58. sastanak), gde su razmatrani zahtevi IVO-a. Od oktobra 2018. godine, stupilo je na snagu dopunjeno Administrativno uputstvo o akreditaciji. Takođe, odlukom ministra obrazovanja osnovana je Komisija za izradu koncept dokumenta za Agenciju za akreditaciju. Agencija za akreditaciju je u fazi osnivanja Žalbene komisije, prema AU o akreditaciji br. 15/2018. KAA je u toku ponovnog ocenjivanja od strane Evropskog udruženja za procenu kvaliteta (ENQA).

e. Podsticanje boljih veza između visokog obrazovanja i tržišta rada preko olakšavanja i podsticanja osnivanja industrijskih odbora na univerzitetima koji savetuju visokoškolske institucije o važnosti nastavnih kurikuluma, identifikacije nedostataka u veštinama diplomiranih, učešće u obuci i predavanja (posete, seminari) i davanje obuke i praktičnog iskustva za studente.

Ovaj pod-prioritet je u potpunosti sproveden. On sadrži 3. akcije:

- Predlog projekta o osnivanju industrijskih odbora na univerzitetima koji savetuju visokoškolske institucije je predstavljen
- Predlog o osnivanju industrijskih odbora na univerzitetima koji savetuju visokoškolske institucije ide na javne konsultacije
- Predlog o osnivanju industrijskih odbora na univerzitetima koji savetuju visokoškolske institucije je usvojen i počinje se sa sprovođenjem

Sva savetodavna tela (industrijski odbori) su izradili i potpisali poslovničke o radu za njihovo funkcionisanje. Na javnim univerzitetima u zemlji su se osnivala ukupno 16. savetodavnih tela od kojih je samo deset na Univerzitetu u Prištini. Za više detalja, pogledajte prethodnu radnju.

3.6. Poboljšanje kvaliteta stručnog osposobljavanja i usavršavanja (SOU) i prelazak sa škole na posao

Ovaj prioritet nije u potpunosti sproveden. On sadrži 5. akcije: 1. u potpunosti je sprovedena a 4. su u toku.

Sprovedene akcije:

- Procena potreba tržišta rada (vršena u tački 3.3) se koristi kao osnova

Akcije u toku:

- Poboljšanje kvaliteta sistema stručnog osposobljavanja kroz usklađivanje SOU-a sa potrebama tržišta rada preko razmatranja profila koji se pružaju u školama SOU-a i njenog usklađivanja sa procenom potreba na tržištu rada
- Izrada osnovnih kurikuluma za SOU i početak faze pilotiranja
- Obezbeđenje adekvatnog finansiranja centara za SOU

- *Poboljšanje rezultata obrazovanja i podrške škola za prelazak na tržište rada pružajući prakse sa poslodavcima, su prošireni i uključeni u studijskim programima*

Procena potreba tržišta rada (prema tački 3.3) koristi se u analizi i izradi politika ministarstva obrazovanja. I konkursi za prijem učenika u stručnim školama ove godine je vršeno na osnovu zahteva tržišta u odgovarajućem regionu. Na osnovu toga, u nekim slučajevima, odeljenja za obrazovanje su zatražili otvaranje novih profila.

U cilju usklađivanja stručnih profila na tržištu rada, uz podršku GIZ-a, završeno je istraživanje u 68. stručnih škola, 8. centara za obuku MRSZ-a i 4. privatne pružaoca SOU-a. Predstavljen je izveštaj o nalazima istraživanja. Ovaj izveštaj razmatra aspekte kao što su organizovanje i upravljanje, regrutacija i unapređenje osoblja, kvalitet, sadržaj i privlačnost programa, stanje objekata i opreme kao i finansiranje. Počeo je regionalni projekat, učenje na radnom mestu između Albanije, Makedonije i Kosova kao i projekat za prethodno znanje, podržan od strane ETF-a.

Izrađen je prvi nacrt Okvira kurikuluma za obrazovanje i stručnog osposobljavanja. Dokument je bio predmet svih postupaka javne rasprave, gde su i dobijene povratne informacije iz odgovarajućih aktera. Trenutno, u dokumentu su obrađeni komentari zainteresovanih strana. Dok kurikulumi za 80 profila za 10. razred će biti izrađeni na osnovu okvira kurikuluma SOU-a. Identifikovani su i standardi za prioritetna zanimanja koja će biti popunjena ili će biti izrađena i počće sa kurikulumima.

Što se tiče finansiranja centara za stručno osposobljavanje i usavršavanje, uz podršku Svetske banke i GIZ-a, vršena je analiza troškova za neke profile (ekonomija, zdravstvo i neki tehnički profili), koji će popuniti formulu finansiranja koja će se razviti na osnovu strateškog plana za obrazovanje 2017-2021. Analiza troškova je vršena za poslednje 2. godine, kako bi se uporedili sa tekućim troškovima. Meseca jula su prikupljeni svi podaci o potrošnji u stručnim školama iz trezora i analiziraju se. Analizira se formula finansiranja za pred-univerzitetsko obrazovanje, u okviru koje, predviđena je i razmatranje formule za stručne škole kao deo pred-univerzitetskog obrazovanja. Za tu svrhu, formirana je i radna grupa sa predstavnicima iz Ministarstva finansija.

Ministarstvo obrazovanja, nauke i tehnologije, podržavanjem projekta "EYE" je pilotiralo dvojni sistem učenja na radom mestu u 4. stručnim školama u saradnji sa kompanijama. Na osnovu na ovo pilotiranje, izrađeno je administrativno uputstvo koje uređuje učenje na radnom mestu. Kompanije koja imaju interes za određena zanimanja i koje se nude u školama imaju mogućnost da se obrate školi i sprovode u bliskoj saradnji profesionalnu praksu u skladu sa njihovim potrebama.

Prilog: Pregled sprovođenja akcionog plana

Br.	Prioriteti	Akcije i pokazatelji	Odgovorne institucije	Situacija	Objašnjenja
I. Dobro upravljanje i vladavina prava					
1.1	Pregled i usvajanje zakona koji obavezuju suspenziju i / ili razrešenje javnih službenika optuženih i osuđenih za korupciju	1. Koncept-dokument o promeni važećih zakona radi obezbeđivanja obavezne suspenzije i/ili razrešenja javnih službenika koji su optuženi ili osuđeni za korupciju	MP	Sprovedeno	
		2. Usvajanje zakona kojima se obezbeđuje obavezna suspenzija i / ili razrešenje javnih službenika koji su optuženi ili osuđeni za korupciju	MP	U toku	MP još nije dostavio Vladi na usvajanje nacrt Zakona o krivičnom postupku
1.2	Izмене Zakona o sukobu interesa i povezanih Uredbi, usklađivanjem sa evropskim standardima i predstavljanjem tačnih uslova pod kojim javni službenici mogu imati dodatno zaposlenje ili imenovanje	1. Zakon o sprečavanju sukoba interesa u vršenju javnih funkcija treba izmeniti, u skladu sa preporukama EU: a. treba jasno odrediti kategorije javnih službenika; b. trebalo bi jasno naglasiti akcije koje su službenicima dozvoljene i zabranjene da ih vrše dok su u funkciji; c. trebalo bi jasno naglasiti akcije koje su službenicima dozvoljene ili zabranjene nakon završetka njihovog mandata; d. trebalo bi jasno naglasiti obaveze službenika i njihovih pretpostavljenih u situacijama sukoba interesa; e. trebalo bi jasno naglasiti procedure koje treba sprovesti u slučajevima sukoba interesa	MP	Sprovedeno	
1.3	Obezbeđivanje transparentnosti i davanja odgovornosti u finansiranju političkih partija: a. Realizacija nezavisnih revizija finansija partija za 2013-2015 b. Obezbeđivanje objavljivanja finansijskih izveštaja političkih partija, što je predviđeno zakonom	1. Objaviti finansijske izveštaje političkih partija i preduzeti efikasne radnje koje treba sprovesti protiv onih koji to nisu ispunili.	Skupština CIK	Sprovedeno	
		2. Pružiti odgovarajuće finansiranje za javnu nabavku revizorskih usluga za finansijske izveštaje političkih partija.	Skupština	Sprovedeno	
		3. Biraju se nezavisni revizori putem otvorenog poziva	Skupština	Sprovedeno	
		4. Menja se zakon o finansiranju političkih partija radi obezbeđivanja transparentnosti, davanja odgovornosti, sprovođenja i efikasnih sankcija na osnovu širih javnih konsultacija	KP	U toku	Skupština još nije usvojila nacrt zakona o finansiranju političkih partija
1.4	Realizacija nezavisnog pregleda mehanizama davanja odgovornosti svih nezavisnih institucija, agencija i regulatornih organa, praćenje njihovih preporuka i usvajanje zakonodavnih mera koje jasno određuju uloge, odgovornosti i linije davanja odgovornosti ovih institucija	1. Izvršiti kvalitetnu analizu od strane nezavisnih agencija i nezavisnih regulatornih agencija (analiza Uredbe o radnom odnosu, plata, osnivanja i organizacije agencija);	MJU	Sprovedeno	
		2. Obavezuje se za sprovođenje preporuka koje proizilaze iz analize kvaliteta	MJU KP Skupština	Sprovedeno	
		3. Razvija se koncept dokument o nacrtu zakona o organizaciji javne uprave, civilne službe i plata	MJU	Sprovedeno	
		4. Usvaja se zakonodavni paket o civilnoj službi, platama i organizaciji javne uprave.	MJU	U toku	Skupština još nije usvojila tri nacrta zakona.
1.5	Obezbediti da se planirani zakonodavni paket, koji pokriva civilnu službu, plate	1. Izrađuju se koncept dokumenti o nacrtu zakona o civilnoj službi, platama i organizaciji javne uprave.	MJU	Sprovedeno	

Br.	Prioriteti	Akcije i pokazatelji	Odgovorne institucije	Situacija	Objašnjenja
	i organizaciju državne uprave, izradi na koordinisan način u jednom sveobuhvatnom procesu zasnovanom na dokazima na osnovu koncept dokumenata dogovorenih na nivou Vlade.	2. Usvojiti zakonodavni paket o civilnoj službi, platama i organizaciji javne administracije.	MJU	U toku	Skupština još nije usvojila tri nacrtu zakona.
1.6	Obezbeđivanje transparentnog procesa izbora zasnovanog na zaslugama i ne-političkom izboru, u skladu sa zakonom, za sve nezavisne institucije, agencije i regulatorne organe, kao i za javne kompanije; potpuno sprovođenje preporuka Agencije protiv korupcije na Kosovu (AKK-DLK-3113/15).	<ul style="list-style-type: none"> Izmena važećeg zakonodavstva za izbor nezavisnih institucija kako bi se obezbedile jake procedure, transparentne i zasnovane na zaslugama pri izboru kandidata: <ul style="list-style-type: none"> Objavljivanje CV-a kandidata na užoj listi Uključivanje civilnog društva u izbornim komisijama na osnovu transparentnog i otvorenog izbora predstavnika civilnog društva.; Jačanje i pojašnjene minimalnih kriterijuma za kandidate kroz uključenje sličnih kriterijuma sa članom 17, stav 2 Zakona o JP, na primer, u izmenama u Zakonu o sukobu interesa, čineći ga sprovedljivim u svim nezavisnim agencijama i regulatornim organima. Vlada se obavezuje da radi prema preporukama izdatim od APK od 15.02.2016. (AKK-DLK-3113/15) u vezi imenovanja u 9 odbora JP-a. <ul style="list-style-type: none"> Obrazac/Izjava pod zakletvom se menja kako bi odrazila zakon za sva buduća imenovanja KPR preuzima radnje prema članu 17.5 Zakona (znači 17.5 Svako lice koje je ili aplicira za poziciju direktora treba da da izjavu pod zakletvom u kojoj izjavljuje da on/ona ispunjuju uslove kvalifikacija, nezavisnosti i profesionalne prikladnosti prema stavu 1-3 ovog člana. Svako materijalno pogrešno predstavljanje - bilo namerno ili iz nemara - ili materijalna promena od informacija datih u navedenoj izjavi će rezultirati trenutnom diskvalifikacijom i, ako je primenjivo, razrešenjem lica.) KPR preuzima radnje protiv službenika koji su izradili ovaj obrazac/izjavu koja nije u skladu sa zakonom. Obezbeđuje se sprovođenje MR-a potpisanog između Vlade s jedne strane i Ambasade UK u Prištini s druge strane o imenovanjima članova odbora nezavisnih institucija i agencija. 	KP Skupština		
			KP	Sprovedeno	
1.7	Sprovođenje odluke Vlade iz marta 2016. godine o uvođenju obavezne javne nabavke sa dva navedena roka	1. Počinje druga faza pilot projekta e-nabavke	RKJN	Sprovedeno	
		2. Sprovode se izmene zakona o javnoj nabavci na elektronskoj platformi	MF	Sprovedeno	
		3. Obučavaju se javni službenici na lokalnom nivou	RKJN	Sprovedeno	
		4. Sertifikuju se javni službenici na centralnom nivou	RKJN	Sprovedeno	
		5. Sertifikuju se javni službenici na lokalnom nivou	RKJN	Sprovedeno	
		6. Testiraju se elektronski moduli javne nabavke	RKJN	Sprovedeno	

Br.	Prioriteti	Akcije i pokazatelji	Odgovorne institucije	Situacija	Objašnjenja
		7. Izraditi operativna uputstva o e-nabavci. Vlada treba da pruži javnosti standardne podatke koji su čitki od strane mašine u realnom vremenu javne nabavke.	RKJN	Sprovedeno	
1.8	Jačanje kapaciteta Odeljenja za ekonomiju i Fiskalne divizije u Administrativnom odeljenju Prvostepenog suda u Prištini, uključujući oblast poreza i carina, s ciljem smanjenja sakupljenih predmeta.	SSK će izvršiti procenu potreba za povećanje broja sudija u Osnovnim privrednim sudovima. Procena će odrediti troškove budžeta kao i potrebne ljudske kapacitete za smanjenje sakupljenih predmeta u Osnovnim privrednim sudovima.	SSK	Sprovedeno	
1.9	Nastavak jačanja registra o borbi protiv korupcije i organizovanog kriminala, uključujući kroz jačanje kapaciteta Specijalnog tužilaštva koji vodi istragu i krivično goni predmete visokog nivoa.	1. Dopuna –izmena Zakona o Državnom tužiocu kako bi se omogućilo povećanje broja tužioca u Specijalnom tužilaštvu za istraživanje i krivično gonjenje predmeta korupcije i krivičnih dela visokog nivoa.	MP	Sprovedeno	
		2. Pružanje obuka za podizanje kapaciteta Specijalnog tužilaštva za vođenje finansijske istrage i konfiskaciju imovine.	APK	Sprovedeno	
Konkurentnost i investiciona klima					
2.1	Promovisanje direktnih stranih ulaganja a) Značajno jačanje kapaciteta i poboljšanje organizacije unutrašnjeg portfelja Agencije za investicije Kosova kako bi se omogućilo poboljšanje učinka za promociju i podršku investicijama, privatnom sektoru i razvoju malih i srednjih preduzeća b)Uspostavljanje programa usluga i naknadnog staranja za moguće investitore i žalbeni mehanizam koji ima dovoljne nadležnosti za pružanje takvih usluga.	a.1. Dublje razmatranje delokruga odgovornosti KIESA, njenih akcije i opis posla	MTI	Sprovedeno	
		a.2. Restrukturiranje KIESA-e kako bi se omogućilo da efikasno ispuni svoje odgovornosti i da sprovede prioritete, dodeli odgovarajuće izvore i regrutuje kvalifikovano osoblje	MTI	U toku	Izrađen je nacrt uredbe o unutrašnjoj organizaciji MTI-a međutim još nije usvojeno od strane Vlade
		a.3. Razvoj kapaciteta osoblja KIESA za dizajniranje i sprovođenje usluga i programa	MTI	U toku	Ne može se realizovati bez realizacije akcije a.2.
		a.4. Osnivanje Savetodavnog odbora u okviru KIESA sa učešćem biznis zajednice i snažno uključenje Kancelarije premijera	MTI	U toku	Izrađen je nacrt odluke. Međutim Vlada još nije usvojila odluku o osnivanju ovog odbora
		b.1. Priprema i početak sprovođenja usluga i programa za naknadno staranje	MTI	U toku	Ne može se realizovati bez realizacije akcije a.1. i a.2.
2.2	Poboljšanje biznis okruženja a. Fokusiranje na poboljšanje pokazatelja izveštaja“Vršenje biznisa” Svetske Banke b. Usklađivanje pravila sa međunarodnim standardima računovodstva, revizije i finansijskog izveštavanja c. Smanjenje regulativnog tereta prema kompanijama, posebno čineći transparentnim tarife i procedure koje se traže za dozvole i licence	a.1. Nacionalni savet za ekonomski razvoj olakšava reformu vršenja biznisa fokusirajući se na rezultate i dostignuća na svojim redovnim sastancima	MTI	U toku	NSER se zadnji put sastao decembra 2017. godine. U toku je razmatranje bolje funkcionalizacije uz podršku EBRD.
		a.2. Poboljšanje rangiranja za rešavanje nesolventnosti kroz efikasno sprovođenje pravnog stečajnog okvira	MTI	Sprovedeno	
		a.3. Smanjenje procedura, vremena i troškova za dobijanje građevinskih dozvola, uključujući kroz izmene Administrativnog uputstva br. 10/2013 o određivanju postupaka za podnošenje i razmatranje zahteva za građevinske uslove i građevinsku dozvolu u K2 2017.	MTI	Sprovedeno	
		a.4. Online registracija biznisa je stavljena na raspolaganje	KPR	Sprovedeno	

Br.	Prioriteti	Akcije i pokazatelji	Odgovorne institucije	Situacija	Objašnjenja
	d. Predstavljanje zakonodavnih promena za poboljšanje upravljanja, koordinacije i sprovođenje nadzora tržišta. e. Usklađivanje zakonodavstva, poboljšanje kapaciteta Organa za konkurenciju i državne pomoći i obezbediti da počnu da sprovode svoj mandat	a.5. Jedinstveni biznis broj	MF	Sprovedeno	
		b.1. Zakon o računovodstvu, finansijskom izveštavanju i reviziji, izrađen je	MF	Sprovedeno	
		b.2. Javne konsultacije sa civilnim društvom i razvojnim partnerima, održane su	MF	Sprovedeno	
		b.3. Zakon, usvojen od Skupštine	MF	Sprovedeno	
		c.1. Novi Zakon o trgovinskim društvima je konsultovan sa civilnim društvom i usvojen je	MTI	Sprovedeno	
		c.2. Sekundarno zakonodavstvo Zakona o trgovinskim društvima, usvojeno	MTI	Sprovedeno	
		c.3. Centralni online registar za licence i dozvole je dodatno ažuriran, uključujući tarife i tražene procedure za dobijanje dozvola i postavljanje obrazaca za apliciranje u bazi podataka	KPR	Sprovedeno	
		d.1. Zakon o opštim inspekcijama za reformisanje glavnih proceduralnih, institucionalnih i funkcionalnih aspekata	MTI	U toku	Zakon još nije izrađen
		d.2. Javne konsultacije sa civilnim društvom i drugim relevantnim akterima, održane	MTI	U toku	Ne može se realizovati pre akcije d.1.
		d.3. Zakon o opštoj inspekciji, usvojen je	MTI	U toku	Ne može se realizovati pre akcije d.1. i d.2.
		e.1. Jačanje procedura i unutrašnjih kapaciteta u Autoritetu za Konkurentnost Kosova za sprovođenje istraga	AKK	U toku	APK još nije završila regrutaciju 3 planiranih službenika.
		e.2. Autoritet za Konkurentnost mora da istraži i izradi izveštaj o trenutnom stanju monopola na tržištu Kosova, sa neophodnim preporukama	APK	Sprovedeno	
		e.3. Usklađuje se i izmenjuje zakon o državnoj pomoći i usklađuje se sekundarno zakonodavstvo	MF	U toku	Nije usvojeno celokupno sekundarno zakonodavstvo (na primer Uredba o funkcionisanju Komisije za državnu pomoć). Usvojena je uredba o procedurama obaveštenja.
		e.4. Obezbediti operativnu nezavisnost i dovoljne kapacitete za poboljšanje efikasnosti kontrole u državnoj pomoći.	MF	Sprovedeno	
2.3	Sistematsko sprovođenje usvojene strategije i akcionog plana za borbu protiv neformalne ekonomije	1. Sprovode se nezavisne sektorske procene opasnosti, fokusirajući se na najugroženije sektore neformalne ekonomije, finansijski kriminal, pranje novca, finansiranje terorizma (koji obuhvata rodni aspekt)	MF	Sprovedeno	
		2. Vršiti se pregled Akcionog plana uzimajući u obzir nalaze iz procene rizika	MF	Sprovedeno	
		3. Dalje poboljšati usklađenost poreza i sprovođenje kako bi se zaštitio fiskalni interes zemlje, obezbedila prava zaposlenih i obezbedila fer konkurencija u oblasti biznisa	MF	Sprovedeno	

Br.	Prioriteti	Akcije i pokazatelji	Odgovorne institucije	Situacija	Objašnjenja
		4. Jača se međuinstitucionalni pristup i mehanizmi u oblasti pranja novca, finansijskog kriminala, finansiranja terorizma i korupcije, uključujući sprečavanje, istrage, procene i operacije (uz pomoć IPA 2015)	MF	Sprovedeno	
		5. Redovni tromesečni izveštaji su izrađeni, konsultovani i objavljeni **	MF	Sprovedeno	
2.4	Podrška razvoju MSP-a a) Preduzimanje narednih mera zasnovanih na preporukama za ocenu o "Akta o malim biznisima" b) Usvojiti konkretne mere za poboljšanje infrastrukture i standarda kvaliteta c) Prezentacija izvoznih programa i instrumenata koji pomažu MSP u integrisanju u globalne lance vrijednosti kako bi podržali njihovu internacionalizaciju d) Usvajanje mera za produbljivanje i proširenje finansijskog posredovanja u cilju povećanja pristupa MSP-a finansijama	a.1. Osnovana je ABV koordinaciona struktura, uključujući i kontaktne tačke za svako ministarstvo a.2. KIESA osnažuje sveobuhvatne koordinacione napore vlade za sprovođenje preporuka iz procene Akta o malim biznisima, uključujući kroz redovne koordinacione sastanke b.1. Unapređenje i redovno ažuriranje veb stranice, koja će se koristiti kao online informaciona platforma za biznise, uključujući infrastrukturu kvaliteta b.2. 10 radionica organizovanih radi informisanja biznisa o infrastrukturi kvaliteta i obaveza koje proizilaze iz specifičnog vertikalnog zakonodavstva, uključujući i promociju veb stranice kao informativne platforme b.3. Dalji razvoj ljudskih kapaciteta u oblasti infrastrukture kvaliteta, uključujući i način kroz obučavanje osoblja (organizacija 30 modula obuke) i organa za ocenu usklađenosti b.4. 1.500 standarda, usvojenih, sa fokusom na usklađene oblasti b.5. Postojeće metrološke laboratorije, snabdevene opremom b.6. Zakon o uslugama, izrađen i konsultovan sa civilnim društvom i drugim relevantnim akterima b.7. Zakon o uslugama, usvojen (delimično transponiranje Direktive 123 / EZ o uslugama) b.8. Jedina kontaktna tačka za usluge, uspostavljena i funkcionalna c.1. Preduzeća, podržana za povećanje usklađenosti proizvoda (sertifikacija proizvoda) i njihova internacionalizacija c.2. Kosovo se pridružuje Evropskoj mreži preduzeća c.3. Kosovo učestvuje u programu COSME za podršku MSP-ima u olakšavanju pristupa finansijama, poboljšanju pristupa tržištima i unapređenju konkurencije i preduzetničke kulture d.1 Usvajanje Zakona o bankama, mikrofinansijskim institucijama i nebankarskim finansijskim institucijama d.2. Stavljanje u funkciju Kosovskog fonda za kreditno jemstvo (KFKJ)	MTI MTI MTI MTI MTI MTI MTI MTI MTI MTI MTI MTI MTI MTI MF MTI	Sprovedeno Sprovedeno Sprovedeno Sprovedeno Sprovedeno Sprovedeno Sprovedeno Sprovedeno Sprovedeno Sprovedeno U toku Sprovedeno U toku Sprovedeno	Procedure za članstvo u ovoj mreži se trenutno raspravlja sa EK. Skupština još nije usvojila ovaj nacrt zakona.
2.5	Dalji razvoj nekih sektorskih statistika, ključno za kreiranje politike u oblasti	1. Kašnjenje objavljivanja, smanjenih za odgovarajući godišnji i tromesečni BUP i statistike državnog računa, uključujući blagovremeno objavljivanje finansijskih statistika Vlade sa metodologijom ESA 2010	ASK	Sprovedeno	

Br.	Prioriteti	Akcije i pokazatelji	Odgovorne institucije	Situacija	Objašnjenja
	nacionalnih računa, statistika biznisa, energetskih i socijalnih statistika	2. Proizvodnja i objavljivanje poboljšanih kratkoročnih biznis statistika (obim industrijske proizvodnje i indeksa cijena)	ASK	Sprovedeno	
		3. Rezultati statistike anketa o radnoj snazi, koji su raspoređeni na tromesečnoj osnovi, i njihov poboljšani kvalitet	ASK	Sprovedeno	
		4. Anketa o prihodima i životnim uslovima, završena	ASK	Sprovedeno	Podaci se prikupljaju sa terena, ali objavljivanje nije izvršeno do 2019.
		5. Objavljivanje statistike o energiji, smanjenje i godišnje statistike energetske efikasnosti izrađene u skladu sa međunarodnim standardima	ASK	Sprovedeno	
2.6	Poboljšanje regionalne povezanosti) " Sprovedenje pojedinačnih javnih investicionih projekata sa prioritetom, posebno usvajanjem revidiranog izvještaja o sprovođenju investicione klauzule, na osnovu "Prioritetne liste infrastrukturnih projekata" b) Sprovedenje svih preostalih "mekih mera" povezivanja i odgovarajuće reforme politike o transportu i energiji	a.1. Vlada usvaja pregledani izveštaj o sprovođenju investicione klauzule	ASK	Sprovedeno	
		a.2. Broj finansijskih ugovora koje je Skupština ratifikovala u vezi sa projektima u okviru investicione klauzule, odobrene od strane NSI i Vlade	MF	Sprovedeno	
		<u>Energija</u> 6.b.i. Sekundarno zakonodavstvo izvedeno iz primarnog, usvojeno	MER	Sprovedeno	
		6.b.ii Neregulisane cene električne energije: 1. Pravila Operatora sistema distribucije (Pravilo o cenama OSD-a), sa izmenama i dopunama; 2. Pravilo o određivanju cena javnog snabdevača električnom energijom (Pravilnik o cenama FPPE-a), usvojen; 3. Pravilo o određivanju cena operatora sistema prenosa i tržišta (Pravilo o cenama OPP/OT), usvojeno;	MER	Sprovedeno	
		6.b.iii. Zajedničko energetske tržište sa Albanijom, uspostavljeno	MER	U toku	Energetska berza još nije stvorena; i odnosi se na nesprovođenje energetskog sporazuma od strane srpske strane
		6.b.iv. Tržište energetskih akcija sa Albanijom – KOSTT (jedan dan pre i unutar dana, uspostavljeno	KOSTT	U toku	Ne može se realizovati prije akcije 6.b.iii i odnosi se na nesprovođenje energetskog sporazuma od srpske strane
		6.b.v. Novi proizvođači električne energije, uspostavljeni	RUE	Sprovedeno	
		6.b.vi.Sporazum između KOSTT-EMS, sproveden	KOSTT	U toku	U toku je sprovođenja zbog nesprovođenja sporazuma o enregiji od srpske strane.
		6.b.vii. KOSTT mrežni kodeks, usklađen sa ENTSO-E.	KOSTT	U toku	U toku je sprovođenja zbog nesprovođenja sporazuma o energiji od srpske strane.
		<u>Transport</u> 6.b.1.Otvaranje transportnog tržišta	MI	Sprovedeno	
		6.b.1.1. Sprovedenje strategije železničke reforme	MI	U toku	Ova formulacija je prioritet a ne akcija koja se može ispuniti za 2-3 godine. Transportne operacije

Br.	Prioriteti	Akcije i pokazatelji	Odgovorne institucije	Situacija	Objašnjenja
					su određene insistiranjem Evropske komisije na osnovu agende povezivanja. Ovo važi i za sledeće akcije. Ono što preostaje da se razmotri na ministarskom nivou (MF, MER, MI) je da li postoji spremnost i saglasnost za potpisivanje petogodišnjeg finansijskog sporazuma sa INFRAKOS-om.
		6.b.2. Stvaranje konkurentnog, pouzdanog i bezbednog sistema u vezi transporta	MI	U toku	Još nije finaliziran nacrt zakona o dopunama-izmenama zakona o putevima
		6.b.2.1 Poboľjšati bezbednost na putevima. Cilj je smanjenje objekata za 20% u odnosu na 2014. godinu	MI	U toku	Cilj od 20% nije postignut
		6.b.2.2. Olakšavanje trgovine i transporta	MTI	U toku	Protokol V je na razmatranju u Predsedništvu.
		6.b.2.3. Postavljanje inteligentnog transportnog sistema (ITS) na glavnoj mreži	MI	U toku	Još nije završena analiza i preporuke za stvaranje ITS
		6.b.2.4. Stvaranje funkcionalnog sistema održavanja, obezbeđujući da nijedna sekcija ne bude u lošem stanju/ vrlo lošem	MI	U toku	Potrebno je izvršiti procenu trenutne situacije putne i železničke mreže i stvoriti bazu podataka koja će se koristiti za procenu stanja i izradu akcionog plana za period 2019-2023 za održavanje jezgra mreže i sveobuhvatne SEETO (regionalni nivo)
		6.b.3. Povećanje efektiviteta procedura prelaska granice	MUP	Sprovedeno	
		6.b.3.1. Efektivni sporazumi graničnog prelaska	MUP	U toku	Tri podprotokola sa Makedonijom još nisu potpisana.
		6.b.3.2. Sprovođenje strategije integrisanog upravljanja granicom (IUG)	MUP	U toku	Još nije završena izgradnja zajedničkih graničnih prelaza sa Srbijom.
2.7	2.7. Povećanje energetske bezbednosti i usvajanje sveobuhvatne energetske strategije za period 2017-2026. a. Odlučivanje o modalitetima vlasništva za Kosovo B i za nove investicije u proizvodnji energije i dekomisiju Kosova A b. Usvojiti	7. Usvajanje sveobuhvatne energetske strategije za period 2016-2025. koja je u skladu sa standardima životne sredine i socijalnim standardima EU-a	MER	Sprovedeno	
		7.a. i. Odluke o modalitetima vlasništva Kosova B, donesene	MER	Sprovedeno	
		7.a.ii. Nove investicije u proizvodnji energije (svi izvori)	MER	Sprovedeno	
		7.a.iii. Zadnji rok za dekomisiju Kosova A, neka bude fiksni	MER	Sprovedeno	

Br.	Prioriteti	Akcije i pokazatelji	Odgovorne institucije	Situacija	Objašnjenja
	ažurirani akcioni plan o obnovljivim izvorima. c. Procenjivanje boljih modaliteta za uspostavljanje mehanizma za finansiranje energetske efikasnosti i mera životne sredine u javnom i stambenom sektoru i promovisanje punog korišćenja postojećih inicijativa kao što je Regionalni program efikasnosti	7.b.i. Drugi izveštaj o napretku u sprovođenju Nacionalnog akcionog plana za OIE, izrađen	MER MŽSPP	Sprovedeno	Akcioni plan OIE još nije usvojen.
		7.b.ii. Usvajanje ažuriranog plana za obnovljive izvore, uključujući odgovarajuće mere kako bi se obezbedilo da Kosovo postigne 25% ciljeva obnovljive energije do 2020. godine	MER MŽSPP	U toku	
		7.c.i. Misija TAIEX-a za procenu modaliteta finansijskog mehanizma za energetske efikasnosti i preduzete mere za životnu sredinu	MER	Sprovedeno	
		7.c.ii. Procena i donošenje odluka o modalitetima mehanizma finansiranja za podršku investicijama u energetske efikasnosti i životnoj sredini	MŽSPP	Sprovedeno	
		7. c.iii. Usvajanje Akcionog plana 2016-2018. Godine o energetske efikasnosti	MER	Sprovedeno	
		7.c.iv. Usvajanje Zakona o energetskom učinku u zgradama	MŽSPP	Sprovedeno	Dve Uredbe još nisu usvojene ; smatra se da je akcija u toku sprovođenja
		7.c.v. Usvajanje sekundarnog zakonodavstva kojim se transponuje Direktiva 2010/31 / EU kroz a) Uredbu o utvrđivanju minimalnom energetskom učinku u novim stambenim zgradama, zgradama koje se renoviraju i drugim vrstama stambenih zgrada, b) Uredbu o sertifikatu energetske učinka za nove zgrade i druge zgrade c) Uredbu za inspekciju sistema grejanja i uređaja klimatizacije;	1 MER MŽSPP	U toku	
Zapošljavanje i obrazovanje					
3.1	Usvajanje i sprovođenje Sektorske strategije za zapošljavanje i socijalnu politiku 2015-2020. i usvajanje Akcionog plana 2017-2018. za sprovođenje Strategije	1. Strategija sektora je izrađena i konsultovana sa odgovarajućim zainteresovanim stranama, uključujući i donatorsku zajednicu	MRSŽ	Sprovedeno	
		2. Sektorska strategija i njen akcioni plan, usvojeni	MRSŽ	Sprovedeno	
		3. Budžet za sprovođenje strategije je dodeljen	MRSŽ	Sprovedeno	
3.2	Poboljšanje mogućnosti za zapošljavanje a) Priprema akcionog plana za tretman nezaposlenosti mladih koji je zasnovan na proceni izazova i fokusiranju na poboljšanje obrazovnih rezultata i podržavanje transfera od škole na posao b) Preduzimanje mera za povećanje učešća žena na tržištu rada	a.1 Akcioni plan sa jasnim pokazateljima za tretman nezaposlenosti kod mladih, je izrađen	MRSŽ	Sprovedeno	
		a.2 Nacrt akcionog plana je konsultovao sa odgovarajućim akterima, uključujući zajednicu donatora	MRSŽ	Sprovedeno	
		a.3 Akcioni plan sa jasnim pokazateljima za tretman nezaposlenosti kod mladih, je usvojen	MRSŽ	Sprovedeno	
		b.1 Povećana pomoć koju su žene primile od službe za zapošljavanje	MRSŽ	Sprovedeno	
		b.2 Nacrt analize prepreka za zapošljavanje žena je izvršen u konsultacijama sa relevantnim akterima	MRSŽ	Sprovedeno	
		b.3 Upotreba analize za izradu odgovarajućih mera za poboljšanje nezaposlenosti žena	MRSŽ	Sprovedeno	
3.3	Obezbeđivanje sprovođenja zakona o agenciji za zapošljavanje, posebno kroz	1. Realizacija procjene potreba tržišta rada (uključujući o SOO)	MRSŽ	Sprovedeno	

Br.	Prioriteti	Akcije i pokazatelji	Odgovorne institucije	Situacija	Objašnjenja
	funkcionalizaciju agencije za zapošljavanje i izdvajanje neophodnog budžeta kako bi se obezbedilo da je u mogućnosti pokrenuti aktivne mere tržišta rada sa opipljivim rezultatima	2. Izbor direktora Zavoda za zapošljavanje i Savetodavnog odbora je završen i usvojene su Uredbe o radu Agencije za zapošljavanje su usvojene 3. Aktivne mere tržišta rada je sprovodila Agencija za zapošljavanje (lansirani su pozivi za apliciranje, finansijska podrška je pružena prema rezultatima poziva)	MRSŽ MRSŽ	Sprovedeno Sprovedeno	
3.4	Usvajanje preostalih zakona koji predstavljaju osnovu za reformu politike u sektoru obrazovanja	1. Pregledani nacrt zakona o visokom obrazovanju, je usvojen 2. Nacrt zakona o regulisanim profesijama na Kosovu, je usvojen 3. Vlada je odobrila strateški plan za obrazovanje na Kosovu 2017-2021., i dodeljen je budžet namenjen da se obezbedi njegovo sprovođenje	MONT MONT MONT	U toku Sprovedeno U toku	Nacrt zakona je izrađen ali Vlada ga još nije odobrila. Budžet koji je neophodan za pokrivanje finansijske praznine je obezbeđen
3.5	Poboljšanje kvaliteta obrazovanja kroz: a. Povećanje pohađanja u predškolskom obrazovanju b. Realizacija procene/ spoljne procene i ubrzanja sprovođenja novih kurikuluma, uključujući nove školske udžbenike u preduniverzitetskom obrazovanju c. Uspostavljanje mehanizama za procenu i poboljšanje početnih programa obuke koji su usluzi nastavnika. d. Poboljšati opšti kvalitet visokog obrazovanja e. Promovisati bolje veze između visokog obrazovanja i tržišta rada kroz olakšavanje i podsticanje osnivanja industrijskih odbora na univerzitetima koji savetuju VŠI-e o značaju kurikuluma, identifikovanje nedostataka u veštinama diplomiranih, učešće u obuci i nastava (posete, seminari) i pružanje obuke i iskustva u praktičnom radu za studente.	a.1 Povećan je broj javnih objekata za staranje o deci od 0 do 5 godina b.1. Jezgro predškolskog kurikuluma je razvijeno i započela je faza njegovog pilotiranja b.2 Okvir jezgra kurikuluma preduniverzitetskog obrazovanja (iz 2011 i 2012. godine) je pregledan i usvojen, a rezultati učenja u predmetima i razredima razvijeni su u školama b.3 Okvir jezgra kurikuluma preduniverzitetskog obrazovanja i nastavni plan za razrede i predmete je pregledan i usvojen naknadnim sprovođenjem u svim školama, počevši od školske godine 2017/2018. c.1. Mehanizmi za obezbeđivanje kvaliteta koji su izrađeni imenovanjem koordinatora kvaliteta u školama i stvaranjem efikasnog sistema za procenu učinka u školama c.2. Agencija za kurikulum, standarde i procenu osnovana je i potpuno funkcionalna c.3. Pregledani Nacrt zakona o Inspekciji za obrazovanje na Kosovu usvojila je Skupština, a inspektori su započeli svoje akcije sa inspektorima i dovoljnim kapacitetima d.1. Stvaranje i funkcionalizacija industrijskih saveta d.2. Pregled studijskih programa i politika registracije e.1 Predstavljen je predlog projekta o osnivanju industrijskih odbora na univerzitetima koji savetuju VŠI. e.2 Predlog o osnivanju industrijskih odbora na univerzitetima koji savetuju VŠI ide na javne konsultacije e.3 Usvojen je predlog o osnivanju industrijskih odbora na univerzitetima koji savetuju VŠI i počinje njegovo sprovođenje	MONT MONT MONT MONT MONT MONT MONT MONT MONT MONT MONT	U toku U toku Sprovedeno U toku U toku Sprovedeno Sprovedeno U toku Sprovedeno Sprovedeno Sprovedeno	U izgradnji je 13 javnih obdaništa. Izrađen je ali još nije usvojen. Predmetni programi za neke razrede još nisu izrađeni (4,5 razredi), dok su za neke samo u pilot fazi (3, 8, 12 razredi) Još nije završena spoljna procena neizabranih škola u sedam (7) regiona u zemlji. Nadležnosti Agencije su dodeljene diviziji u odsustvu sredstava za osnivanje agencije. Nema nikakvih događaja oko razmatranja politika registracije
3.6		a.1 Procena potreba tržišta rada (izvršena u tački 3.3) koristi se kao osnova	MRSŽ / APZK	Sprovedeno	

Br.	Prioriteti	Akcije i pokazatelji	Odgovorne institucije	Situacija	Objašnjenja
	Poboljšanje kvaliteta obrazovanja i stručnog osposobljavanja (OSO) i prelazak od škole na posao	a.2 Poboljšati kvalitet sistema stručnog osposobljavanja putem usklađivanja OSO i potreba tržišta rada kroz pregled pruženih profila u školama OSO i njegovo približavanje potrebama tržišta rada	MONT	U toku	Nekoliko profila je analizirano pojedinačno, ali nije bilo opšteg pregleda na nivou zemlje, čime bi se uskladilo sa zahtevima tržišta.
		a.3 Izrada jezgra kurikuluma za OSO i početak faze pilotiranja	MONT	U toku	Kurikulumi nisu usvojeni i njihovo pilotiranje nije izvršeno.
		a.4 Obezbeđivanje neophodnog finansiranja za centre OSO-a	MONT	U toku	Pregled formule finansiranja centara za OSO koji bi obezbedio odgovarajuće finansiranje još nije završen.
		b.1 Poboljšanje rezultata obrazovanja i podrška škola za prelazak na tržište rada putem obezbeđivanja prakse sa poslodavcima, prošireni su i uključeni u studentske programe	MONT	U toku	Dualni sistem praktičnog učenja je pilotiran, ali nije uključen kao sastavni deo u sve programe OSO-a.